

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 20.7.2021
SWD(2021) 726 final

DELOVNI DOKUMENT SLUŽB KOMISIJE

Poročilo o stanju pravne države za leto 2021
Poglavje o stanju pravne države v Sloveniji

Spremni dokument

**K SPOROČILU KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU,
EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ**

Poročilo o stanju pravne države za leto 2021
Stanje pravne države v Evropski uniji

{COM(2021) 700 final} - {SWD(2021) 701 final} - {SWD(2021) 702 final} -
{SWD(2021) 703 final} - {SWD(2021) 704 final} - {SWD(2021) 705 final} -
{SWD(2021) 706 final} - {SWD(2021) 707 final} - {SWD(2021) 708 final} -
{SWD(2021) 709 final} - {SWD(2021) 710 final} - {SWD(2021) 711 final} -
{SWD(2021) 712 final} - {SWD(2021) 713 final} - {SWD(2021) 714 final} -
{SWD(2021) 715 final} - {SWD(2021) 716 final} - {SWD(2021) 717 final} -
{SWD(2021) 718 final} - {SWD(2021) 719 final} - {SWD(2021) 720 final} -
{SWD(2021) 721 final} - {SWD(2021) 722 final} - {SWD(2021) 723 final} -
{SWD(2021) 724 final} - {SWD(2021) 725 final} - {SWD(2021) 727 final}

POVZETEK

V slovenskem pravosodnem sistemu je prišlo do določenih pozitivnih sprememb, tudi glede vprašanj, ki so bila izpostavljena v Poročilu o stanju pravne države za leto 2020. Sodnikom zagotavlja pomembno zaščito zlasti odločba, s katero je Ustavno sodišče ugotovilo, da sta predpisa, ki urejata parlamentarne preiskave, zaradi pomanjkanja jamstev za neodvisnost sodstva protiustavna. Sodstvo je začelo razpravo o izboljšanju okvira za disciplinske postopke zoper sodnike. Pri imenovanju državnih tožilcev prihaja do neupravičenih zamud, zaskrbljenost pa vzbuja tudi nepravočasno imenovanje evropskih delegiranih tožilcev. Še vedno obstajajo izzivi pri postopkih v zvezi z gospodarskim in finančnim kriminalom. Pandemija COVID-19 je razkrila potrebo po hitrejšem izboljševanju elektronskih komunikacijskih orodij. Občutljivo vprašanje dostopa do sodnih in tožilskih dokumentov je bilo predmet sodbe Vrhovnega sodišča in zakonodajne spremembe.

Pravni in institucionalni okvir za preprečevanje korupcije in boj proti njej se še naprej izboljšuje. Z zakonodajnimi spremembami so se sicer izboljšali neodvisnost, organizacija in delovanje Komisije za preprečevanje korupcije, vendar so njeni človeški viri še vedno omejeni. Z istimi spremembami se je okrepil tudi pravni okvir za lobiranje, zaščito prijaviteljev koruptivnih ravnanj in prijavo premoženjskega stanja. Kljub temu ostajajo pomisleki glede učinkovitega izvrševanja protikorupcijskih predpisov, npr. v zvezi z nasprotjem interesov in prijavitelji koruptivnih ravnanj. Prejšnja protikorupcijska strategija je bila v veliki meri izvedena, vendar nekateri ukrepi še niso bili izvedeni, prav tako pa ni bil sprejet noben nov načrt. Čeprav se je število pregonov povečalo, pa izzivi še vedno obstajajo, predvsem glede zmogljivosti za učinkovite preiskave in majhnega števila obsodb v primerih korupcije, zlasti na visoki ravni. Vlada je med pandemijo COVID-19 začela vrsto ocen tveganja, zlasti v zvezi s tveganjem korupcije na področju javnega naročanja.

Razmere na področju svobode in pluralnosti medijev se slabšajo. Neodvisnost medijskega regulatorja je zagotovljena z zakonom, vendar še vedno obstajajo izzivi v zvezi z viri agencije, potrebnimi za opravljanje širokega spektra nalog, in zavezanostjo k nadaljnji krepitvi njene neodvisnosti. Postopek sprememb in dopolnitev Zakona o medijih in Zakona o avdiovizualnih medijskih storitvah še poteka. Glede teh predlogov zakonov še vedno obstajajo določeni pomisleki, vendar bi lahko nekatere spremembe Zakona o medijih, predlagane leta 2020, izboljšale preglednost medijskega lastništva. Dodeljevanje državnih oglaševalskih sredstev ni urejeno in je pogosto nepregledno, zlasti pri lokalnih medijih. Postopek pridobitve dostopa do informacij javnega značaja je za javnost in novinarje še vedno dolgotrajen. Spletno nadlegovanje novinarjev in grožnje, ki so jim izpostavljeni, vzbujajo vse večjo zaskrbljenost, poročalo pa se je tudi o več tožbah z zastraševalnim učinkom proti novinarjem. Nacionalni in mednarodni deležniki so izrazili zaskrbljenost glede zavrnitve financiranja Slovenske tiskovne agencije za leto 2021. Za medijski sektor niso bili sprejeti nobeni posebni ukrepi v zvezi s pandemijo COVID-19, novinarjem pa so bili na voljo splošni podporni ukrepi.

Slovenija med pandemijo COVID-19 ni razglasila izrednega stanja. Podlaga za sprejetje omejevalnih ukrepov je bil Zakon o nalezljivih boleznih, ki je bil od začetka pandemije štirikrat spremenjen. Državni zbor je še naprej deloval, potem ko je s hitro spremembo svojega poslovnika omogočil spletne seje. Z odločbo Ustavnega sodišča je bila zaščitena finančna neodvisnost nekaterih neodvisnih organov. Ustavno sodišče je povečalo svojo učinkovitost, vprašanje katere je bilo izpostavljeno v Poročilu o stanju pravne države za leto 2020, in imelo dejavno vlogo pri preizkusu ukrepov v zvezi s pandemijo COVID-19. Predsednik republike je za razpravo o pravni državi sklical prvo srečanje predstavnikov vseh

treh vej oblasti. Civilna družba se je morala soočiti z več izzivi, ki vplivajo na spodbudno okolje za nevladne organizacije.

I. PRAVOSODNI SISTEM

Slovenski sodni sistem ima tri stopnje: okrajna in okrožna sodišča (za civilne, gospodarske in kazenske zadeve), delovna sodišča ter upravno sodišče na prvi stopnji¹, pet višjih sodišč na drugi stopnji (obravnavanje pravnih sredstev zoper odločbe prvostopenjskih sodišč) in vrhovno sodišče na tretji stopnji (obravnavanje pravnih sredstev zoper nekatere sodbe višjih sodišč in upravnega sodišča). Sodni svet je organ *sui generis*, ki ga ustava ne umešča v nobeno vejo oblasti, njegova naloga pa je zaščita neodvisnosti sodnikov in sodstva ter spodbujanje in zagotavljanje odgovornosti, učinkovitosti in kakovosti dela sodstva². Sodni svet izbere kandidate za sodnike in jih nato predlaga Državnemu zboru (prvi dom parlamenta) v imenovanje³. Če Sodni svet izbere kandidata, ki je že bil izvoljen v sodniško funkcijo, ga na novo sodniško mesto imenuje sam. Državno tožilstvo je sicer del izvršilne oblasti, vendar je neodvisen organ, glavna pooblastila glede napredovanja državnih tožilcev in delovanja državnega tožilstva pa imata Državnotožilski svet in generalni državni tožilec. Državnotožilski svet je neodvisen in samostojen državni organ, ki opravlja naloge državnotožilske samouprave in zagotavlja, da državna tožilstva izvajajo enotno politiko pregona, sodeluje pa tudi pri varovanju neodvisnosti in samostojnosti državnih tožilcev. Slovenska odvetniška zbornica je samostojen in neodvisen organ. Pristojna je za nadzor nad poklicnimi dejavnostmi odvetnikov in odločanje o disciplinskih ukrepih v zvezi s svojimi člani⁴. Slovenija sodeluje v Evropskem javnem tožilstvu (EJT)⁵.

Neodvisnost

Stopnja zaznane neodvisnosti sodstva se nenehno izboljšuje. Stopnja zaznane neodvisnosti sodstva se je dodatno izboljšala in je med širšo javnostjo povprečna (47 % dokaj dobra in zelo dobra), leta 2021 pa se je povečala na povprečno raven tudi med podjetji

¹ Prvostopenjskih sodišč je 60. Eno delovno sodišče obravnava tudi zadeve s področja socialne varnosti. Upravno sodišče ima status višjega sodišča.

² Glavna pristojnost Sodnega sveta je izbira kandidatov za sodniško funkcijo. Kot je zagotovljeno z ustavo, je večina članov Sodnega sveta sodnikov, ki jih izvolijo sodniki izmed sebe. Preostalih pet članov izvoli Državni zbor na predlog predsednika republike izmed predstavnikov drugih pravniških poklicev. Sodni svet upravlja svoj proračun.

³ Kot je zagotovljeno z ustavo, je večina članov Sodnega sveta sodnikov, ki jih izvolijo sodniki izmed sebe. Preostalih pet članov izvoli Državni zbor na predlog predsednika republike izmed predstavnikov drugih pravniških poklicev. Glavna pristojnost Sodnega sveta je izbira kandidatov za sodniško funkcijo. Od začetne ponovne izvolitve sodnikov po razglasitvi neodvisnosti Slovenije v 90. letih prejšnjega stoletja je Državni zbor samo enkrat zavrnil prvo imenovanje kandidata za sodnika. Opozoriti je treba, da kandidat za sodnika, ki ni imenovan, ne more zahtevati sodnega preizkusa odločitve Državnega zbora in da Državni zbor ni dolžan obrazložiti zavrnitve imenovanja.

⁴ V skladu z ustavo je odvetniška zbornica del pravosodja. Disciplinski komisiji prve in druge stopnje – vsako sestavlja 16 odvetnikov, ki jih za tri leta izvoli skupščina odvetniške zbornice – odločata (v senatu treh članov) o disciplinskih sankcijah na prvi oziroma drugi stopnji. Disciplinsko sodišče, ki ga sestavljajo trije odvetniki, ki jih za dve leti izvoli skupščina odvetniške zbornice, in dva sodnika vrhovnega sodišča, odloča o kršitvah, zaradi katerih je mogoče odvetniku odvzeti pravico opravljati odvetniški poklic.

⁵ Več o vprašanjih glede imenovanja evropskih delegiranih tožilcev je v oddelku o neodvisnosti v nadaljevanju.

(43 %), kar kaže pozitiven trend že tretje leto zapored, potem ko v letih 2016 in 2017 ni bilo jasnega trenda⁶.

Pri imenovanju državnih tožilcev prihaja do neupravičenih zamud, zaskrbljenost pa vzbuja tudi nepravčasno imenovanje evropskih delegiranih tožilcev. Državne tožilce imenuje Vlada na predlog ministra za pravosodje po javnem razpisu in izbiri kandidatov s strani neodvisnega Državnotožilskega sveta⁷. Vlada mora v skladu z zakonom vsem kandidatom, ki izpolnjujejo pogoje in so se prijavili za imenovanje ali napredovanje, izdati odločbo o imenovanju oziroma neimenovanju⁸. Neuspešni kandidati imajo pravico začeti upravni spor, o katerem mora pristojno sodišče odločiti v 30 dneh⁹. Državnotožilski svet je od konca julija 2020 Ministrstvu za pravosodje predložil imena 29 kandidatov, Ministrstvo za pravosodje pa je nato Vladi podalo predloge za njihovo imenovanje oziroma napredovanje. Do junija 2021 je bilo imenovanih oziroma je napredovalo le 14 kandidatov, medtem ko ni jasnih razlogov za nesprejetje odločitev o preostalih 15 kandidatih¹⁰. Do zamude je prišlo tudi pri imenovanju evropskih delegiranih tožilcev EJT in izraženi so bili pomisleki, da nacionalni postopek ni bil ustrezno upoštevan¹¹. Državnotožilski svet je decembra 2020 Ministrstvu za pravosodje predložil imeni kandidatov, Vlada pa te točke ni uvrstila na dnevni red svojih sej, in sicer kljub pravni obveznosti, da se s predlogoma za imenovanje zgolj seznanijo in imeni

---

⁶ Pregled stanja na področju pravosodja v EU za leto 2021, sliki 48 in 50. Stopnja zaznane neodvisnosti sodstva se razvrsti na naslednji način: zelo nizka (manj kot 30 % anketirancev neodvisnost sodstva dojema kot dokaj dobro ali zelo dobro); nizka (od 30 do 39 %), povprečna (od 40 do 59 %), visoka (od 60 do 75 %), zelo visoka (nad 75 %). V primerjavi z letom 2020 se je zmanjšal tudi delež širše javnosti in podjetij, ki so navedli razloge za zaznano pomanjkanje neodvisnosti sodišč in sodnikov. Pregled stanja na področju pravosodja v EU za leto 2021, sliki 49 in 51.

⁷ 28. do 36. člen Zakona o državnem tožilstvu. Če se minister za pravosodje ne strinja s kandidatom, ki ga je izbral Državnotožilski svet, lahko Državnotožilskemu svetu pošlje obrazloženo zahtevo, naj pridobi in upošteva dodatne informacije, dopolni obrazložitev ali oblikuje novo mnenje o izbiri kandidata. Če Državnotožilski svet pri ponovni obravnavi odloči z dvotretjinsko večino, mora minister Vladi predložiti predlog za imenovanje prvotno izbranega kandidata (33. člen). Vlada na predlog Državnotožilskega sveta odloča tudi o napredovanju državnega tožilca na višje državnotožilsko mesto. 37. člen Zakona o državnem tožilstvu. Na primer napredovanje po javnem razpisu z mesta okrajnega državnega tožilca na mesto okrožnega državnega tožilca.

⁸ Upravno sodišče je v zadevi iz leta 2014 v zvezi z napredovanjem državne tožilke, v kateri je Vlada zavrnila napredovanje in zadevni državni tožilki poslala izdani pisni sklep šele več kot eno leto po njegovem sprejetju, pojasnilo, da mora tak sklep Vlade vsebovati razloge za zavrnitev kandidatke. Po mnenju Upravnega sodišča se namreč le na ta način lahko „preveri, da so Vlado RS pri odločitvi o neimenovanju predlagane kandidatke vodili razlogi v javnem interesu in ne kakšni drugi.“ Sodba Upravnega sodišča z dne 22. julija 2014, UPRS I U 971/2014.

⁹ Drugi odstavek 34. člena Zakona o državnem tožilstvu.

¹⁰ Opozoriti je treba, da postopek imenovanja in napredovanja na ravni Vlade običajno traja nekaj tednov ali celo mesecev. Poleg tega so bili nekateri kandidati, ki so bili Vladi predlagani v začetku leta 2021, že imenovani, drugi kandidati pa čakajo od poletja 2020. Opozoriti je treba, da je bila leta 2020 diskrepanca med zasedenimi mesti državnih tožilcev (201,75 EPDČ) in tistimi, ki so možna v skladu z načrtom kadrovske politike (240), največja od leta 2015 in da pomanjkanje državnih tožilcev, ki v nekaterih teritorialnih enotah včasih dosega med 30 in 40 %, začenja negativno vplivati na njihovo delo. Obstaja bojazen, da se bo z nezapolnitvijo prostih delovnih mest povečalo število nerešenih kazenskih ovadb. Vrhovno državno tožilstvo, Skupno poročilo za leto 2020, april 2021, str. 234, 237–239.

¹¹ Evropska komisija je 15. februarja, 29. aprila in 23. junija 2021 ministrici oziroma ministru za pravosodje poslala dopise, v katerih je izrazila nekatere pomisleke glede zaključka tekočega nacionalnega postopka za imenovanje dveh evropskih delegiranih tožilcev in globoko obžalovala zamudo pri posredovanju imen izbranih kandidatov Evropskemu javnemu tožilstvu. Ministrica za pravosodje je v odgovoru na prva dopisa pojasnila, da je bilo storjeno vse, kar je v njeni moči, in da je zdaj Vlada tista, ki mora imeni izbranih kandidatov posredovati Evropskemu javnemu tožilstvu. Evropska glavna tožilka je 9. julija 2021 v dopisu ministru za pravosodje izrazila veliko zaskrbljenost.

posreduje Evropskemu javnemu tožilstvu¹². Vlada je izbirni postopek 27. maja 2021 razglasila za neuspešnega in Ministrstvu za pravosodje naložila, naj objavi nov javni poziv; ta je bil objavljen 9. julija¹³. V skladu s priporočili Sveta Evrope je treba zaposlovanje državnih tožilcev izvajati v skladu s poštenimi in nepristranskimi postopki, ki zagotavljajo zaščito pred kakršnim koli pristopom, ki zastopa interese posebnih skupin, njihovo napredovanje pa mora temeljiti na znanih in objektivnih merilih, kot so usposobljenost in izkušnje¹⁴.

Ustavno sodišče je odločilo, da so predpisi, ki urejajo parlamentarne preiskave, zaradi pomanjkanja jamstev za neodvisnost sodstva protiustavni. Kot je navedeno v Poročilu o stanju pravne države za leto 2020, je preiskovalna komisija Državnega zbora leta 2019 začela preiskavo, ki je bila namenjena proučitvi ukrepov tožilcev in sodnikov v konkretnih kazenskih zadevah. Vendar je Ustavno sodišče pozneje zadržalo izvrševanje Zakona o parlamentarni preiskavi, na katerem je temeljila preiskava, ker bi taka parlamentarna preiskava pomenila tveganje za neodvisnost sodnikov in tožilcev¹⁵. Ustavno sodišče je januarja 2021 odločilo, da sta Zakon o parlamentarni preiskavi in Poslovnik o parlamentarni preiskavi protiustavna, kolikor ne vsebujeta procesnih jamstev za zagotavljanje neodvisnosti sodnikov v postopku odrejanja parlamentarne preiskave¹⁶. Navedlo je, da sodstvo ni v celoti izključeno iz nadzora, ki ga Državni zbor izvaja s parlamentarnimi preiskavami, saj lahko Državni zbor raziskuje na primer trende v sodstvu ali historične dogodke, ki so hkrati predmet sodnega postopka. Vendar je Ustavno sodišče poudarilo, da Državni zbor ne sme ovirati sodnih postopkov ali kakor koli vplivati na odločitev sodnikov v konkretnih sodnih

---

¹² Zakon določa poseben postopek za imenovanje evropskih delegiranih tožilcev. Neodvisni Državnotožilski svet po javnem pozivu, ki ga objavi Ministrstvo za pravosodje, izbere kandidata za mesti evropskih delegiranih tožilcev in predlog za imenovanje predloži Ministrstvu za pravosodje, ki nato imeni posreduje Vladi. Vlada se nato samo „sezna“ s predlogom za imenovanje kandidatov, ki ju je izbral Državnotožilski svet, in imeni posreduje Evropskemu javnemu tožilstvu, ki odloči o njunem imenovanju. 71.d člen Zakona o državnem tožilstvu.

Medtem ko pogoji za zaposlitev evropskih delegiranih tožilcev, ki jih je sprejel kolegij EJT, zahtevajo „zadovoljivo znanje delovnega jezika za operativne in upravne dejavnosti EJT“ (člen 3), je Vlada februarja 2021 predlagala, da se določi jezikovno merilo za izbor evropskih delegiranih tožilcev, ki zahteva znanje delovnega jezika EJT „najmanj na ravni C1 skupnega evropskega referenčnega okvira“, ki bi bilo potrebno za učinkovito delo v EJT. Zakonodajne spremembe so začele veljati konec marca 2021, ne da bi bilo navedeno, ali se uporabljajo retroaktivno za tekoči postopek imenovanja evropskih delegiranih tožilcev. Državnotožilski svet je pojasnil, da so se jezikovni pogoji, uporabljeni za izbiro obeh kandidatov, že ujemali s pogoji, ki jih zahteva EJT, in da sta jih izpolnjevala oba kandidata (oba sta izpolnjevala tudi novi pogoj). Državnotožilski svet, Izjava za javnost z dne 17. marca 2021.

¹³ Vlada je trdila, da slovenska zakonodaja izrecno zahteva, da lista kandidatov obsega trikratno število slovenskih evropskih delegiranih tožilcev, in da je bil, ker Državnotožilski svet Ministrstvu za pravosodje ni predlagal zadostnega števila usposobljenih kandidatov, prvi postopek izbire dveh evropskih delegiranih tožilcev že od samega začetka po samem zakonu brez pravnih učinkov. Vlada je zato Ministrstvu za pravosodje naložila, naj objavi nov poziv k vložitvi kandidatur. Po sprejetju sklepa Vlade je ministrica za pravosodje odstopila. Generalni državni tožilec se je odzval z izjavo, da je odločitev Vlade nezakonita in v nasprotju z ustavo ter da posega v neodvisnost državnega tožilstva. Generalni državni tožilec, Izjava z dne 26. maja 2021. Državnotožilski svet je navedel, da je bil postopek izbire opravljen v skladu s predpisi in da je razlaga predpisov s strani Vlade RS arbitrarna, zaradi česar sta razveljavitev postopka izbire in novi javni poziv nezakonita. Državnotožilski svet, izjavi za javnost z dne 1. junija in 9. julija 2021. V javni razpravi je bilo izpostavljeno tudi, da je eden od kandidatov sodeloval v postopku odvzema premoženja člana sedanje vlade.

¹⁴ CM/Rec(2000)19, točki 5(a) in 5(b).

¹⁵ Preiskovalno komisijo je ustanovil Državni zbor na zahtevo Državnega sveta (drugi dom parlamenta). Za več podrobnosti o strukturi parlamenta glej četrti steber: Druga institucionalna vprašanja, povezana s sistemom zavor in ravnovesij. Ustavnemu sodišču sta zadevo predložila Sodni svet in Vrhovno državno tožilstvo.

¹⁶ Odločba Ustavnega sodišča z dne 7. januarja 2021, U-I-246/19-41.

postopkih, kar vključuje tudi prepoved *ex post* razprav o zakonitosti oziroma primernosti posamičnih sodnih odločb. Poleg tega sodnikov ni mogoče zaslišati kot priče ali preiskovance glede teh vprašanj iz odprtega ali končanega sodnega postopka, saj bi to pomenilo kršitev neodvisnosti sodstva¹⁷. Ustavno sodišče je odločilo, da mora Državni zbor protiustavne elemente iz Zakona o parlamentarni preiskavi odpraviti v enem letu. Do odprave ugotovljene protiustavnosti lahko Sodni svet od Ustavnega sodišča zahteva, naj oceni, ali je akt o odreditvi nove parlamentarne preiskave v skladu z neodvisnostjo sodstva. Doslej še ni bil predložen noben zakonodajni predlog, ki bi obravnaval ugotovljeno protiustavnost.

Sodstvo je začelo razpravo o izboljšanju okvira za disciplinske postopke zoper sodnike. Sodni svet je marca 2021 pripravil analizo pravnega okvira za disciplinske postopke zoper sodnike in njegovega izvajanja ter predlagal spremembe¹⁸. Disciplinski postopki so od leta 2018 v pristojnosti disciplinskega sodišča¹⁹. Od leta 2018 do marca 2021 so v povprečju trajali 194 dni. Sodni svet je opredelil številna vprašanja, pri katerih so potrebne izboljšave, na primer: uvedba posebnega disciplinskega postopka namesto uporabe kazenskega postopka, posodobitev seznama disciplinskih kršitev, pregled ustreznosti ureditve pravice Sodnega sveta do pobude za uvedbo disciplinskega postopka²⁰, spremembe disciplinskih sankcij, da se omogoči večja sorazmernost, in razjasnitev omejitve trajanja suspenza, izrečenega sodniku²¹. Vrhovno sodišče podpira pobudo Sodnega sveta za spremembo zakonodaje, da bi se povečala

---

¹⁷ Odločba Ustavnega sodišča z dne 7. januarja 2021, U-I-246/19-41, točka 77. V odklonilnih ločenih mnenjih sta dva sodnika Ustavnega sodišča trdila, da je preiskovati sume protipravnih pritiskov od zunaj oziroma protipravnih zlorab kot morebitne napake v delovanju sodstva ali tožilstva, kar bi lahko okrepilo dojemanje neodvisnosti sodstva, nekaj povsem drugega kot pa ugotavljati, ali je sodnik odločil prav ali ne oziroma ga celo klicati na odgovornost, kar bi bilo dejansko nedopustno.

¹⁸ Sodni svet, Izhodišča sprememb in dopolnitev zakonskih določb, ki urejajo disciplinske postopke zoper sodnike, 4. marec 2021.

¹⁹ Sodni svet imenuje disciplinsko sodišče izmed članov samega Sodnega sveta in sodnikov, ki jih predlaga Vrhovno sodišče. Domnevne disciplinske kršitve preiskuje disciplinski tožilec, ki ga imenuje Sodni svet izmed kandidatov, ki jih predlaga Vrhovno sodišče. Primerjalni pregled organov, vključenih v disciplinske postopke zoper sodnike, je na voljo na slikah 49 in 50 v Pregledu stanja na področju pravosodja v EU za leto 2020.

Od ustanovitve disciplinskega sodišča je bilo vloženih 21 pobud za uvedbo disciplinskega postopka, na podlagi katerih je bilo začelih 14 postopkov (vsi zoper sodnike prve stopnje); od teh je končanih devet, pet postopkov pa je v teku. Na podlagi uvedenega disciplinskega postopka je bil dvema sodnikoma izrečen suspenz, pri čemer je v eni zadevi postopek končan, v drugi pa še teče. V štirih zadevah je disciplinsko sodišče ugotovilo kršitev (dva opomina, eno znižanje plače in ena disciplinska premestitev na drugo sodišče), v štirih zadevah so bili sodniki oproščeni, en postopek pa je bil zaradi umika predloga za uvedbo disciplinskega postopka ustavljen. Sodni svet, Izhodišča sprememb in dopolnitev zakonskih določb, ki urejajo disciplinske postopke zoper sodnike, 4. marec 2021, str. 2 in 3.

²⁰ Vrhovno sodišče je leta 2019 na Ustavno sodišče vložilo zahtevo za oceno ustavnosti pravice Sodnega sveta, da začne disciplinski postopek, saj so nekateri njegovi člani tudi člani disciplinskega sodišča. Sodni svet je nato sprejel sklep, da do odločitve Ustavnega sodišča o tej zahtevi ne bo podajal pobud za disciplinske postopke.

²¹ Omeniti je treba, da je podpredsednik Vrhovnega sodišča avgusta 2020 v medijsko odmevni zadevi okrožnemu sodniku izrekel začasni suspenz na podlagi uvedenega disciplinskega postopka. Sodnik se je zoper suspenz pritožil pri Sodnem svetu. Leta 2018 je sodnik izrazil sume glede domnevnega ravnanja več drugih sodnikov. Zoper sodnika je bila vložena tudi kazenska ovadba zaradi suma storitve kaznivega dejanja zoper čast in dobro ime. V delu obrazložitve odločitve o začasnem suspenzu je bilo navedeno, da je treba pri izražanju kritike v javnosti ohraniti dostojen in spoštljiv odnos do drugih sodnikov. Vrhovno sodišče (2020), Objava z dne 17. avgusta 2020. Sodni svet je decembra 2020 odločil, da ni omejitev za kazenski pregon sodnika. Parlamentarna komisija je januarja 2021 Državnemu zboru predlagala, naj dopusti začetek kazenskega postopka proti sodniku na podlagi obtožnice enega od okrožnih državnih tožilstev. Prispevek Slovenije za Poročilo o stanju pravne države za leto 2021, str. 7 in 8.

učinkovitost disciplinskih postopkov²². Pomembno je, da je vsaka morebitna reforma disciplinskega postopka v skladu s pravom EU in da upošteva priporočila Sveta Evrope²³.

Kakovost

Pandemija COVID-19 je razkrila potrebo po hitrejšem izboljševanju elektronskih komunikacijskih orodij v pravosodnem sistemu. V Poročilu o stanju pravne države za leto 2020 je navedeno, da so informacijske in komunikacijske tehnologije za vodenje zadev visoko razvite, vendar je elektronsko komuniciranje med sodišči in strankami še vedno slabše razvito²⁴. V zadnjih letih je bil dosežen določen napredek pri širjenju elektronske komunikacije. Na nekaterih področjih je treba dokumente sodišču predložiti samo v elektronski obliki, na primer javni notarji in stečajni upravitelji (v zemljiškoknjžnih postopkih, zadevah v zvezi s sodnim registrom in postopkih zaradi insolventnosti)²⁵ ter dolžniki (na področju izterjave nespornega dolga)²⁶. Centri za socialno delo morajo od februarja 2021 vloge v družinskopravnih zadevah pri sodišču vložiti elektronsko, sistem elektronskih sodnih dražb pa je bil uveden za prodaje vseh nepremičnin, premičnin in pravic, ki se prodajajo v izvršilnih postopkih, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnega prenehanja ter nepravdnih, kazenskih in prekrškovnih postopkih²⁷. Potekajo prizadevanja za posodobitev sistema vodenja zadev v kazenskih, upravnih, civilnih in gospodarskih pravnih zadevah do konca leta 2023, da bi se omogočila elektronska komunikacija²⁸. Digitalne rešitve za izvajanje in spremljanje sodnih postopkov ostajajo omejene zlasti v kazenskih zadevah²⁹. Uporaba digitalnih tehnologij za varno delo na daljavo je pomanjkljiva predvsem v državnem tožilstvu³⁰, pomanjkanje digitalizacije pri policiji pa prispeva k zamudam, zlasti v kompleksnih zadevah, ko se ovadba prejme le v papirni obliki. Glede na to, da so sodišča več kot štiri mesece od marca 2020 bolj ali manj obravnavala le nujne zadeve³¹, sta sodstvo in Ministrstvo za pravosodje intenzivno sodelovala pri dobavi dodatne opreme za videokonference in uspela potrojiti zmogljivosti v letu 2020, v letu 2021 pa so načrtovani

---

²² Vrhovno sodišče meni, da od vzpostavitve novega okvira leta 2018 nekatera vprašanja niso bila obravnavana ali pa so bila neustrezno rešena (npr. enostopenjski postopek in možnost pritožbe tako za osebo, ki se ji očita disciplinska kršitev, kot za disciplinskega tožilca, uporaba postopkovnih pravil), kar lahko vpliva na učinkovitost postopka. Prispevek Vrhovnega sodišča za Poročilo o stanju pravne države za leto 2021, str. 1.

²³ CM/Rec(2010)12, točki 66 in 69. V skladu s pravom Unije zahteva po neodvisnosti pomeni, da mora disciplinska ureditev za sodnike vsebovati potrebna jamstva za izognitev nevarnosti, da bo taka ureditev uporabljena kot sistem političnega nadzora nad vsebino sodnih odločb. Npr. Sodišče Evropske unije, sodba z dne 24. junija 2019, Evropska komisija/Republika Poljska, C-619/18, ECLI:EU:C:2019:531, točka 77, sodba z dne 25. julija 2018, LM, C-216/18 PPU, ECLI:EU:C:2018:586, sodba z dne 5. julija 2016, Ognyanov, C-614/14, ECLI:EU:C:2016:514, in sklep z dne 12. februarja 2019, RH, C-8/19, ECLI:EU:C:2019:110.

²⁴ Poročilo o stanju pravne države za leto 2020, Poglavlje o stanju pravne države v Sloveniji, str. 3 in 4.

²⁵ Prispevek Slovenije za Poročilo o stanju pravne države za leto 2021, str. 11.

²⁶ Poročilo o stanju pravne države za leto 2020, Poglavlje o stanju pravne države v Sloveniji, str. 3.

²⁷ Prispevek Slovenije za Poročilo o stanju pravne države za leto 2021, str. 12.

²⁸ Prispevek Slovenije za Poročilo o stanju pravne države za leto 2021, str. 11.

²⁹ Pregled stanja na področju pravosodja v EU za leto 2021, slika 45.

³⁰ Pregled stanja na področju pravosodja v EU za leto 2021, slika 41. Cilj projekta „Učinkovito pravosodje“ je centralizirati informacijsko infrastrukturo državnega tožilstva in zaposlenim v državnem tožilstvu omogočiti delo na daljavo. Za zagotovitev ustrezne opreme za delo na daljavo so tožilstva zaposlenim dovolila, da računalniško opremo odnesejo domov, v nekaterih primerih pa so jim bili zagotovljeni nadomestni prenosni računalniki. Prispevek Slovenije za Poročilo o stanju pravne države za leto 2021, str. 12 in 13.

³¹ Predsednik Vrhovnega sodišča je leta 2020 zaradi pandemije COVID-19 omejil poslovanje sodišč ter odredil prekinitev teka procesnih rokov in opravljanja procesnih dejanj ter vročanja sodnih pisanj v nenujnih zadevah (od 26. marca 2020 do 31. maja 2020 in od 16. novembra 2020 do 1. februarja 2021). Prispevek Vrhovnega sodišča za Poročilo o stanju pravne države za leto 2021, str. 5.

dodatni nakupi³². Vrhovno sodišče je Ministrstvo za pravosodje obvestilo o potrebi po spremembi procesnih zakonov, da bi se jasno določili pogoji za ugotavljanje zanesljivosti dokazov v postopkih, ki potekajo prek videokonferenc (kot je zaslišanje priče)³³.

Dostop do sodnih in tožilskih dokumentov je bil predmet sodbe Vrhovnega sodišča in zakonodajne spremembe. V Poročilu o stanju pravne države za leto 2020 je navedeno, da se sodbe prvostopenjskih sodišč še vedno objavljajo v omejenem obsegu, zlasti v civilnih in gospodarskih zadevah, ter da je stopnja strojne berljivosti objavljenih sodb razmeroma nizka³⁴. Pregled stanja na področju pravosodja v EU za leto 2021 ne kaže nobenih izboljšav na teh dveh področjih³⁵. Vrhovno sodišče je maja 2020 izdalo precedenčno sodbo v zadevi, ki vključuje pravico dostopa do informacij iz spisa v kazenski zadevi³⁶. Sodišče je presodilo, da Zakon o kazenskem postopku omejuje pravico do vpogleda v spis na osebe s pravnim interesom (npr. obdolžence in žrtve) in da se določbe Zakona o dostopu do informacij javnega značaja ne uporabljajo za dokumente sodišča in tožilstva. Državni zbor se je odzval s sprejetjem Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku, v katerem je izrecno navedeno, da se uporablja splošna ureditev dostopa do dokumentov v skladu z Zakonom o dostopu do informacij javnega značaja³⁷. V skladu s to spremembo se lahko oseba, ki ji sodnik ali tožilec zavrne dostop do dokumentov sodišča ali tožilstva (v odprtem ali končanem postopku), pritoži pri Informacijskem pooblaščenцу³⁸. Po mnenju Vrhovnega sodišča ta sprememba vzbuja pomisleke glede ustreznega ravnovesja med pravico do informacij javnega značaja na eni strani ter spoštovanjem domneve nedolžnosti obdolžencev in pravice do zasebnosti oseb, vpletenih v kazenski postopek, na drugi strani³⁹. Ministrstvo za javno upravo je ustanovilo medresorsko delovno skupino za proučitev vprašanja dostopa do sodnih in tožilskih dokumentov ter pripravo predlogov za ureditev tega vprašanja v Zakonu o dostopu do informacij javnega značaja.

Rahlo so se povečali viri za Sodni svet in Državnotožilski svet, vendar jih še vedno ni dovolj. V Poročilu o stanju pravne države za leto 2020 je bilo ugotovljeno, da je

³² Prispevek Slovenije za Poročilo o stanju pravne države za leto 2021, str. 11. Interventni zakoni za boj proti pandemiji COVID-19 so vsebovali ukrepe za ureditev prostorskih zmogljivosti zaporov za zaščito življenja in zdravja družbe, zaposlenih in zaprtih oseb, ukrepe za odlog izvršbe in začasne ukrepe v postopkih zaradi insolventnosti.

³³ Prispevek Vrhovnega sodišča za Poročilo o stanju pravne države za leto 2021, str. 4.

³⁴ Poročilo o stanju pravne države za leto 2020, Poglavje o stanju pravne države v Sloveniji, str. 5.

³⁵ Pregled stanja na področju pravosodja v EU za leto 2021, sliki 46 in 47. Ministrstvo za pravosodje je v odziv na ugotovitve iz Poročila o stanju pravne države in Pregleda stanja na področju pravosodja v EU za leto 2020 izvedlo primerjalnopravno analizo objavljanja sodnih odločb in namerava zakonsko predpisati objavo vsaj meritornih sodnih odločb, ki so pomembne za pravno varnost. Prispevek Slovenije za Poročilo o stanju pravne države za leto 2021, str. 13. Decembra 2020 sta dva parlamentarna odbora Vladi predlagala spremembo Zakona o dostopu do informacij javnega značaja, da se vanj vključi pravna podlaga za objavo vseh pravnomočnih sodb. Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo ter Odbor za pravosodje, Sklepe z dne 14. decembra 2020.

³⁶ Sodba Vrhovnega sodišča z dne 27. maja 2020, X Ips 4/2020. Prispevek Slovenije za Poročilo o stanju pravne države za leto 2021, str. 27.

³⁷ 128. člen Zakona o kazenskem postopku (kakor je bil spremenjen). Dostop do informacij javnega značaja ureja poseben zakon, tj. Zakon o dostopu do informacij javnega značaja. Poleg tega 45. člen Zakona o medijih posebej ureja postopek dostopa do informacij za medije, in sicer imajo mediji pri pridobivanju informacij javnega značaja poseben, tj. ugodnejši položaj od organov, ki spadajo na področje uporabe Zakona o dostopu do informacij javnega značaja. Prispevek Slovenije za Poročilo o stanju pravne države za leto 2021, str. 27.

³⁸ Če Informacijski pooblaščenec (neodvisen organ za varstvo podatkov) pritožbo zavrne, na primer zaradi varstva interesov tekočega kazenskega postopka, lahko pritožnik sproži upravni spor.

³⁹ Prispevek Slovenije za Poročilo o stanju pravne države za leto 2021, str. 27.

zagotavljanje ustreznih virov Sodnemu svetu in Državnotožilskemu svetu pomemben pogoj za neodvisno in uspešno delovanje teh samostojnih organov⁴⁰. Nizka upravna zmogljivost obeh svetov vpliva tudi na kakovost postopka izbire sodnikov in državnih tožilcev, zlasti kar zadeva obrazložitev izdanih odločb in mnenj ter temeljitost razgovorov. Sodni svet bo od leta 2022 lahko zaposlil dva dodatna člana osebja, kar pomeni minimalno povečanje razpoložljivih virov, za Državnotožilski svet pa dodatni člani osebja niso predvideni. Razpoložljiva proračunska sredstva Sodnega sveta se povečujejo, proračun Državnotožilskega sveta pa stagnira⁴¹. Omeniti je treba, da se skupni proračun za pravosodni sistem že več let povečuje⁴².

Učinkovitost

Učinkovitost sodnega sistema se je nekoliko zmanjšala, izzivi v sodnih postopkih v zvezi z gospodarskim in finančnim kriminalom, opredeljeni v Poročilu o stanju pravne države za leto 2020, pa še vedno obstajajo. Leta 2020 so vsa sodišča skupaj prejela 11 % manj zadev in rešila 13 % manj zadev v primerjavi z letom 2019. Skupno število nerešenih zadev se je ob koncu leta 2020 v primerjavi z letom 2019 povečalo za 5 %⁴³. Povprečno trajanje postopkov na sodiščih prve stopnje se je podaljšalo na približno 20 mesecev v civilnih pravnih zadevah in ostalo pri 11 mesecih v gospodarskih pravnih zadevah. V pritožbenih postopkih so bile tovrstne zadeve zaradi večinoma pisnih postopkov rešene hitreje, in sicer so postopki trajali v povprečju približno 2,4 meseca v civilnih zadevah in 3,4 meseca v gospodarskih zadevah. Postopki na sodiščih prve stopnje v zvezi s kompleksnejšimi kaznivimi dejanji pranja denarja so leta 2019 v povprečju trajali 876 dni (skrajšanje v primerjavi z letom 2018, ko so v povprečju trajali 1 132 dni) in ostajajo med najdaljšimi v EU⁴⁴. Povprečno trajanje upravnih zadev na prvi stopnji se je leta 2020 podaljšalo na 13,7 meseca⁴⁵.

II. PROTIKORUPCIJSKI OKVIR

Ključni zakon, ki vzpostavlja institucionalni in zakonodajni okvir za preprečevanje korupcije in boj proti njej v Sloveniji, je Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije (ZIntPK). Zakon je bil spremenjen novembra 2020, med drugim z novimi določbami o organizaciji in delovanju Komisije za preprečevanje korupcije ter pravili o lobiranju in zaščiti prijaviteljev koruptivnih ravnanj. Z istimi spremembami so bila posodobljena tudi pravila o nasprotju

⁴⁰ Poročilo o stanju pravne države za leto 2020, Poglavje o stanju pravne države v Sloveniji, str. 2 in 4.

⁴¹ Proračun, dodeljen Sodnemu svetu: približno 612 000 EUR (2019), 606 000 EUR (2020), 647 000 EUR (2021) in 777 000 EUR (2022). Proračun, dodeljen Državnotožilskemu svetu: približno 185 000 EUR (2019), 200 000 EUR (2020), 195 000 EUR (2021) in 192 000 EUR (2022).

⁴² Proračunska sredstva, dodeljena pravosodnemu sistemu za leto 2021, znašajo skoraj 245 milijonov EUR za vsa sodišča in državna tožilstva skupaj, kar je približno 10 % več kot leta 2020. Sliki 29 in 30 iz Pregleda stanja na področju pravosodja v EU za leto 2021 kažeta, da se proračun, dejansko porabljen za pravosodni sistem, od leta 2016 v absolutnem smislu povečuje, v relativnem smislu pa kot delež BDP stagnira, vendar ostaja med najvišjimi v EU.

⁴³ Poleti 2020 so sodišča poskušala nadomestiti izgubljeni čas, saj je bilo junija 2020 rešenih 40 %, julija 23 %, avgusta 2020 pa 16 % več zadev kot v istih mesecih leta 2019. Leta 2020 se je povprečno trajanje postopkov v glavnih (pomembnih) zadevah nekoliko podaljšalo, in sicer na 8 mesecev, v drugih zadevah pa se je skrajšalo na 1,1 meseca (z 1,4 meseca v letu 2019). Prispevek Vrhovnega sodišča za Poročilo o stanju pravne države za leto 2021, str. 5.

⁴⁴ Pregled stanja na področju pravosodja v EU za leto 2021, slika 21, ki predstavlja podatke za leta 2014, 2017, 2018 in 2019.

⁴⁵ Povzetek rezultatov pregleda organizacije poslovanja Upravnega sodišča v Ljubljani in njegovih oddelkov v Mariboru, Novi Gorici in Celju, Ministrstvo za pravosodje, april 2021.

interesov, prijavi premoženjskega stanja, lobiranju in pojavu vrtljivih vrat. Komisija za preprečevanje korupcije je samostojen in neodvisen državni organ za boj proti korupciji. Redno sodeluje s policijo in Specializiranim državnim tožilstvom, vendar ohranja nadzorne in upravne preiskovalne pristojnosti. Pristojna je za nadzor nad izvajanjem določb o nasprotju interesov, integriteti, prijavi premoženjskega stanja, darilih in pojavu vrtljivih vrat. Nacionalni preiskovalni urad je specializirana enota za odkrivanje in preiskovanje hudih kaznivih dejanj, zlasti korupcije ter gospodarskega, finančnega in organiziranega kriminala.

Stopnja korupcije v javnem sektorju, kakor jo dojemajo strokovnjaki in vodstveni delavci podjetij, ostaja razmeroma nizka. Na indeksu zaznave korupcije, ki ga objavlja organizacija Transparency International, je Slovenija za leto 2020 prejela oceno 60/100, s čimer se uvršča na 11. mesto v Evropski uniji in 35. mesto na svetu⁴⁶. To dojetje je bilo razmeroma stabilno⁴⁷ v zadnjih petih letih⁴⁸.

Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije je bil pred kratkim okrepljen. Zakon je bil novembra 2020 spremenjen z določbami glede imenovanja predsednika in namestnikov predsednika Komisije za preprečevanje korupcije. Spremembe tudi jasneje opredeljujejo različne upravne postopke pred Komisijo za preprečevanje korupcije in pravila, ki se uporabljajo v teh postopkih, pa tudi hitre prekrškovne postopke in druge javnopravne postopke, vključno s procesnimi pravicami obravnavanih oseb ter možnostjo pritožbe zoper odločitev Komisije za preprečevanje korupcije. Te procesne pravice so bile dodane kot odziv na odločbi Upravnega sodišča in Vrhovnega sodišča, v katerih so bile poudarjene pomanjkljivosti v zvezi s pravicami oseb, ki so v upravnem postopku pred Komisijo za preprečevanje korupcije. Vključene so bile tudi določbe o integriteti v zvezi z darili, lobiranjem in nadzorom prijav premoženjskega stanja⁴⁹.

Nacionalna protikorupcijska strategija je bila do izteka v veliki meri izvedena, vendar nekateri ukrepi še niso bili izvedeni, prav tako pa doslej ni bil sprejet noben nov načrt. V poročilu o izvajanju tretje nacionalne protikorupcijske strategije (2017–2019)⁵⁰, ki je bilo sprejeto aprila 2020, je navedeno, da je bil sicer izveden velik del ukrepov, nekateri pa še niso bili izvedeni, zlasti ukrepi na področjih, povezanih z razvojem orodij za integriteto v posameznih sektorjih (kot so državna lastnina, zunanje zadeve, znanost, izobraževanje in šport)⁵¹. Ministrstvo za javno upravo, ki je odgovorno za spremljanje izvajanja strategije, je poročalo, da skupaj z drugimi javnimi institucijami (kot so Ministrstvo za notranje zadeve, Ministrstvo za pravosodje, Ministrstvo za zdravje in Komisija za preprečevanje korupcije)

---

⁴⁶ Transparency International, Indeks zaznave korupcije 2020 (2021), str. 2 in 3. Stopnja zaznane korupcije se razvrsti na naslednji način: nizka (stopnja korupcije v javnem sektorju, kakor jo dojemajo strokovnjaki in vodstveni delavci podjetij, ima ocene nad 79); razmeroma nizka (ocene med 79 in 60), razmeroma visoka (ocene med 59 in 50), visoka (ocene pod 50).

⁴⁷ Leta 2015 je bila ocena 60, leta 2020 tudi 60. Ocena se znatno poveča/zmanjša, če se spremeni za več kot 5 točk; se izboljša/poslabša (se spremeni za 4 do 5 točk); je razmeroma stabilna (se spremeni za 1 do 3 točk) v zadnjih petih letih.

⁴⁸ Podatki Eurobarometra o dojetanju korupcije ter izkušnjah državljanov in podjetij, o katerih se je poročalo lani, se posodobijo vsako drugo leto. Najnovejši nabor podatkov zagotavljata posebna raziskava Eurobarometer 502 (2020) in raziskava Flash Eurobarometer 482 (2019).

⁴⁹ Prispevek Slovenije za Poročilo o stanju pravne države za leto 2021.

⁵⁰ Program Vlade za krepitev integritete in transparentnosti 2017–2019.

⁵¹ Od skupno 25 ukrepov jih je bilo v celoti izvedenih osemnajst, štirje so bili delno izvedeni, trije pa niso bili izvedeni. Vlada Republike Slovenije, Končno poročilo o izvajanju Programa Vlade Republike Slovenije za krepitev integritete in transparentnosti 2017–2019, 21. april 2020.

sodeluje pri izvajanju preostalih ukrepov. Nova protikorupcijska strategija za obdobje po letu 2019 še ni bila predlagana.

Komisija za preprečevanje korupcije, pa tudi njena neodvisnost, sta bili okrepljeni, polno učinkovitost pa je še treba doseči. Komisija ostaja samostojen državni organ za preprečevanje korupcije. Po spremembah Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije (ZIntPK) je Komisija za preprečevanje korupcije okrepila svojo neodvisnost z novim postopkom imenovanja svojega vodstva, tj. predsednika in dveh namestnikov predsednika. Spremembe določajo nova merila za izboljšanje preglednosti postopka imenovanja vodstva. Predvidevajo kandidacijsko komisijo (namesto izbirne komisije), ki izbere kandidate in izključi kandidate s političnim ozadjem. Poleg tega kandidacijska komisija preveri osebno primernost kandidatov. Predsednik republike zdaj imenuje vodstvo Komisije za preprečevanje korupcije na podlagi seznama kandidatov, ki mu ga posreduje kandidacijska komisija⁵². V zvezi s postopkom upravne preiskave je novela Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije razjasnila in okrepila pravice obravnavanih oseb, vključno z možnostjo izpodbijanja odločb, ki jih izda Komisija za preprečevanje korupcije. Kar zadeva vire, ima Komisija za preprečevanje korupcije od aprila 2021 40 uslužbencev (tj. predsednika, dva namestnika in 37 javnih uslužbencev). Vendar je treba polno število zaposlenih še doseči⁵³. Za leti 2021 in 2022 se načrtuje zaposlitev petih dodatnih uslužbencev na leto⁵⁴. To je mogoče zaradi povečanja finančnih sredstev od leta 2019 za približno 200 000 EUR na leto. Komisija za preprečevanje korupcije kljub temu zaradi splošnih omejitev javne porabe do maja 2021 ni smela zaposliti dodatnega osebja ali prerazporediti virov, čeprav so ji bila v proračunu dodeljena potrebna sredstva⁵⁵. Kljub tem izboljšavam se še naprej sooča z nekaterimi izzivi, povezanimi s tehničnimi znanji in spretnostmi (tj. podatkovno analitiko) ter viri⁵⁶.

Še vedno obstajajo izzivi v zvezi s preiskovanjem gospodarskega in finančnega kriminala ter vodenjem Nacionalnega preiskovalnega urada. Viri, ki so na voljo policiji (število, delovna doba in specializacija policistov), so še vedno izziv, ki po mnenju organov vpliva na kakovost in trajanje preiskav, zlasti v primerih gospodarskega in finančnega kriminala. Pomanjkanje virov v nekaterih policijskih okrožjih povzroča tudi zamude pri zahtevah državnih tožilcev za nadaljnjo preiskavo. Poročila navajajo obtožbe o političnem vmešavanju v preiskovalne in tožilske organe, predvsem v zvezi z Nacionalnim preiskovalnim uradom⁵⁷, ki je leta 2009 ustanovljena specializirana enota za odkrivanje in preiskovanje hudih kaznivih dejanj, zlasti korupcije ter gospodarskega, finančnega in organiziranega kriminala. Vlada je oktobra 2020 po odločbi upravnega sodišča o nezakoniti

⁵² 9.a člen ZIntPK določa, da je kandidacijska komisija sestavljena iz petih članov: enega člana imenuje ministrstvo, pristojno za javno upravo, enega člana neprofitne organizacije zasebnega sektorja, enega člana Državni zbor, enega člana Sodni svet in enega člana Državnotožilski svet.

⁵³ V letu 2020 je bilo od 69 uradniških delovnih mest, sistemiziranih v Aktu o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest, zasedenih le 33 uradniških delovnih mest. Od skupno 81 delovnih mest za vse vrste osebja, vključno s predsednikom in obema namestnikoma, jih je bilo zasedenih le 41. Komisija za preprečevanje korupcije, Letno poročilo 2020, 20. maj 2021, str. 62.

⁵⁴ Informacije, prejete od Komisije za preprečevanje korupcije.

⁵⁵ Ta splošna omejitev zaposlovanja novih javnih uslužbencev v Sloveniji je bila odpravljena maja 2021 s spremembami Zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije. Predsednik komisije je navedel, da komisija potrebuje večjo samostojnost glede finančnih virov, ki bi zagotovila njeno resnično avtonomnost. Komisija za preprečevanje korupcije, Letno poročilo 2020, 20. maj 2021, str. 7 in 8.

⁵⁶ Komisija za preprečevanje korupcije, Letno poročilo 2020, 20. maj 2021, str. 65.

⁵⁷ OECD, Working Group on Bribery, Implementing the OECD Anti-Bribery Convention Phase 4 Report: Slovenia, 11. marec 2021.

razrešitvi nekdanjega direktorja in med postopkom s pravnim sredstvom⁵⁸ objavila javni razpis za direktorja. Junija 2021 je urad še vedno vodila vršilka dolžnosti direktorice. Zdi se, da je zaradi menjav štirih različnih direktorjev v zadnjih 14 mesecih prišlo do zamud pri delovanju Nacionalnega preiskovalnega urada⁵⁹. Ni konkretnih rezultatov preiskav primerov korupcije na visoki ravni, ki jih opravi urad.

Čeprav se je število pregonov povečalo, je razzsodb sodišč še vedno malo, zlasti v zvezi s korupcijo na visoki ravni. Leta 2020 se je število pregonov korupcije v primerjavi s predhodnim letom povečalo (298 zadev leta 2020 v primerjavi s 185 leta 2019, kar pomeni povečanje za približno 62 %) ⁶⁰. Kar zadeva sodišča, je bilo leta 2020 v primerih korupcije samo 15 razzsodb (vključno z dvema obsodbama na zaporno kazen) ⁶¹, od katerih se nobena ni nanašala na zadeve na visoki ravni ⁶². To pomeni nadaljnje zmanjšanje števila rešenih primerov korupcije ⁶³. V nekaterih zadevah na visoki ravni sodišča niso opravila narokov več kot leto in pol ⁶⁴. Specializirano državno tožilstvo je pristojno za pregon kaznivih dejanj, povezanih s korupcijo v javnem in zasebnem sektorju. Usmerja delo Nacionalnega preiskovalnega urada, Generalne policijske uprave in sektorjev kriminalistične policije policijskih uprav na regionalni ravni. Specializirano državno tožilstvo se opira na 28 državnih tožilcev, ki so zadolženi za obravnavo različnih kazenskih zadev. Pomanjkanje usposobljenih človeških virov (zlasti državnih tožilcev) vpliva na prednostno razvrščanje zadev na visoki ravni. Državno tožilstvo je prav tako navedlo pomanjkanje strokovnega znanja na področju finančne in podatkovne analize. Preverjanje finančnih podatkov se prenese na policijo ali Urad za preprečevanje pranja denarja (finančna preiskovalna enota). Zaradi navedenega pomanjkanja človeških in tehničnih virov v policiji pa zamude policije pri dokončanju preiskav ⁶⁵ predstavljajo izziv za Specializirano državno tožilstvo. Drugi izzivi, o katerih je poročalo Specializirano državno tožilstvo, so povezani z institucionalno razdrobljenostjo (podobne vloge dodeljene različnim subjektom), poznim odkrivanjem finančnih kaznivih dejanj, pomanjkanjem specializacije sodnikov in pomanjkljivostmi pri elektronski komunikaciji s policijo ⁶⁶.

---

⁵⁸ Pravno sredstvo se nanaša na vprašanje, ali je v postopku razrešitve direktorja Nacionalnega preiskovalnega urada dopustno sklicevanje na peti odstavek 83. člena Zakona o javnih uslužbencih, saj 49. člen Zakona o organiziranosti in delu v policiji določa naslednje smernice in se glasi: „Direktorja Nacionalnega preiskovalnega urada imenuje in razrešuje generalni direktor policije.“ Vrhovno sodišče še ni odločilo o pravnem sredstvu. Pisni prispevek Vlade v okviru obiska Slovenije.

⁵⁹ Slovenska policija, sporočila za javnost z dne 6. maja 2020 (razrešitev prejšnjega direktorja in imenovanje prvega vršilca dolžnosti direktorja), 29. julija 2020 (imenovanje drugega vršilca dolžnosti direktorja) in 12. oktobra 2020 (imenovanje tretje vršilke dolžnosti direktorice).

⁶⁰ Prispevek Slovenije za Poročilo o stanju pravne države za leto 2021.

⁶¹ Prispevek Slovenije za Poročilo o stanju pravne države za leto 2021.

⁶² Na primer primeri velike korupcije z veliko denarno vrednostjo, več osumljenci ali visokimi uradniki.

⁶³ Leta 2019 so sodišča izdala 21 obsodilnih sodb, kar je za 30 % manj kot leta 2018 (30 obsodilnih sodb), devet oprostilnih sodb (tri leta 2018) ter eno zavrnilno sodbo (dve leta 2018). Poročilo o stanju pravne države za leto 2020, Poglavlje o stanju pravne države v Sloveniji, str. 10.

⁶⁴ Na primer dve kazenski zadevi, v kateri je vpleten ljubljanski župan: v eni je od zadnjega naroka za obravnavo minilo eno leto, v drugi pa sodišče leto in pol od pravnomočnosti obtožnice ni razpisalo predobravnavnega naroka. Med razlogi za zamude je sodišče navedlo preobremenjenost sodnikov in vprašanja glede vodenja zadev. RTV, Tarča: Pravosodje po meri politike, 3. junij 2021.

⁶⁵ Informacije državnega tožilstva in policije kažejo, da lahko preiskave v nekaterih primerih trajajo pet let, od tega sta dve leti potrebni samo za kompleksno podatkovno analizo.

⁶⁶ Državno tožilstvo prejme kazenske ovadbe/prijave kaznivih dejanj od policije skoraj izključno v papirni obliki, kar ovira učinkovit pregon, zlasti v velikih in zapletenih zadevah. Informacije, prejete v okviru obiska Slovenije.

Poleg pomanjkanja strokovnega znanja in virov se izzivi pri pregonu korupcije pojavljajo tudi zaradi zastaranja. Poleg zgoraj navedenega pomanjkanja strokovnega znanja in virov v državnem tožilstvu je po mnenju organov⁶⁷ dodaten izziv za pregon korupcije zastaranja. Zastaralni rok za kazniva dejanja korupcije je na splošno 10 let⁶⁸. Ni načrtov za spremembo zakonskega zastaralnega roka⁶⁹. Poleg tega je bil z odredbo predsednika Vrhovnega sodišča med pandemijo COVID-19 ustavljen kazenski pregon v vseh zadevah (vključno s primeri korupcije), razen če bi domnevno kaznivo dejanje zastaralo v šestih mesecih od uveljavitve odredbe⁷⁰.

Prijava premoženjskega stanja je bila razširjena na dodatne kategorije uradnih oseb, objava prijav pa ostaja izziv. Z novelo Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije je bil razširjen seznam oseb, ki morajo prijaviti svoje premoženjsko stanje, tako da zdaj poleg visokih, izvoljenih in imenovanih funkcionarjev⁷¹ vključuje tudi člane državnega sveta in člane organov nadzora v podjetjih v državni lasti. Komisija za preprečevanje korupcije je pristojna za nadzor prijav premoženjskega stanja funkcionarjev⁷² in je pred kratkim sodelovala z Ministrstvom za javno upravo, da bi vzpostavila novo platformo za elektronsko prijavo. Zaradi kadrovske omejitve komisije za preprečevanje korupcije in glede na število prejetih vlog (približno 4 500 prijav in 4 300 drugih povezanih vlog na leto⁷³) se preverjanja opravijo na naključnem vzorcu prijav. Pregledi kažejo, da je netočnost prijav (nepopolnih ali napačnih) omejena in nepomembna, tako da ni potrebe po vložitvi ovadbe državnemu tožilstvu⁷⁴. Leta 2020 so se samo trije uslužbenci komisije ukvarjali s preverjanjem prijav premoženjskega stanja 18 470 uradnih oseb, ki morajo vložiti prijavo, in zaključili 16 nadzorov, v okviru katerih so obravnavali 923 fizičnih oseb in 67 sodišč⁷⁵. Novela Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije je sicer razširila seznam uradnih oseb, ki morajo prijaviti svoje premoženjsko stanje, obenem pa je skrajšala seznam uradnih oseb, katerih prijave se objavijo⁷⁶. Čeprav je Komisija za preprečevanje korupcije začela izboljševati svoj informacijski sistem in spletno platformo, da bi izpolnila zakonsko zahtevo po objavi, prijave premoženjskega stanja funkcionarjev še niso bile objavljene.

Določbe o preprečevanju in obvladovanju nasprotja interesov so bile okrepljene, njihovo učinkovito izvajanje pa je še vedno izziv. V skladu z Zakonom o integriteti in preprečevanju korupcije morajo funkcionarji, ki so pred nastopom funkcije opravljali dejavnost ali funkcijo, ki ni združljiva z njihovo trenutno funkcijo, najpozneje v 30 dneh po

⁶⁷ Prispevek Slovenije za Poročilo o stanju pravne države za leto 2021, str. 24.

⁶⁸ Zastaralni rok za kazniva dejanja korupcije je 20 let v naslednjih primerih: jemanje podkupnine v zasebnem in poslovnem sektorju, dajanje podkupnine v javnem sektorju ter hujša kazniva dejanja zlorabe položaja v javnem in poslovnem sektorju.

⁶⁹ Informacije, prejete od Ministrstva za pravosodje.

⁷⁰ Ta izjema za sodne zadeve, ki bi zastarale, je bila dodana v odredbi predsednika Vrhovnega sodišča z dne 13. novembra 2020.

⁷¹ To so na primer poklicni funkcionarji, nepoklicni župani in podžupani, uradniki na položaju, poslovodne osebe, osebe, odgovorne za javna naročila, in uradniki. 44.b člen ZIntPK določa, da lahko Komisija za preprečevanje korupcije v primeru suma, da je zavezanec svoje premoženje prenesel na družinske člane, nadzor razširi tudi na njihovo premoženjsko stanje.

⁷² Funkcionarji morajo vložiti dve vrsti prijav: popolno prijavo (s popolnim seznamom premoženja), ki jo je treba vložiti ob nastopu funkcije ali dela, in prijavo morebitnih sprememb premoženjskega stanja, ki se vložijo v primeru spremembe vrste, števila ali vrednosti premoženja.

⁷³ Komisija za preprečevanje korupcije, Letno poročilo 2020, 20. maj 2021, str. 30.

⁷⁴ Informacije, prejete od Komisije za preprečevanje korupcije, in njeno Letno poročilo 2020, 20. maj 2021, str. 30–35.

⁷⁵ Komisija za preprečevanje korupcije, Letno poročilo 2020, 20. maj 2021, str. 30–32.

⁷⁶ Poleg tega se objava nanaša samo na prijave sprememb premoženjskega stanja.

izvolitvi ali imenovanju oziroma po potrditvi mandata prenehati opravljati dejavnost ali funkcijo. Novela Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije je razširila omejitve po prenehanju zaposlitve za funkcionarje na položajih v zasebnem sektorju. Komisija za preprečevanje korupcije lahko uvede postopek ocene nezdržljivosti funkcije, če oceni, da obstaja verjetnost, da bi opravljanje te dejavnosti predstavljalo nesorazmerno tveganje za objektivno in nepristransko opravljanje funkcije ali ogrozilo njeno integriteto. Maja 2021 je Komisija za preprečevanje korupcije na Vlado naslovila pobudo za enotno ureditev področja nezdržljivosti funkcij za vse funkcionarje, kar bi po njenem mnenju izboljšalo nadzor in zagotovilo enakopravno obravnavo funkcionarjev, na Ministrstvo za pravosodje pa pobudo za omogočitev uvedbe postopkov v zvezi s kršitvami integritete zoper nekdanje funkcionarje⁷⁷. Komisija za preprečevanje korupcije trenutno obravnava odmevne zadeve, povezane z domnevnim nasprotjem interesov⁷⁸.

Določbe o lobiranju funkcionarjev in izvoljenih oseb se še naprej izboljšujejo. Funkcionarji in javni uslužbenci na nacionalni in lokalni ravni morajo o stikih z lobisti poročati svojemu delodajalcu in Komisiji za preprečevanje korupcije. Komisija podatke v zvezi z lobiranjem, vključno z informacijami iz registra lobistov, obdeluje in objavlja na svoji spletni strani, imenovani *Erar*⁷⁹. V skladu z novelo Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije morajo letno poročilo objaviti tudi lobisti (ki zdaj poleg posameznih lobistov vključujejo tudi interesne skupine).

Preglednost javnih podatkov, zlasti glede javnofinančnih odhodkov, je še naprej zagotovljena. Spletna stran *Erar* se uporablja tudi za objavo podatkov o javni upravi, ki niso povezani z lobiranjem, vključno s transakcijami in informacijami o javnih naročilih. Trenutno se ocenjuje, da *Erar* vsebuje podatke o približno 200 milijonih finančnih transakcij nacionalne vlade in lokalnih agencij od leta 2003 naprej. *Skrinja* je še ena upravna spletna platforma, na kateri lahko uporabniki pridobijo podatke in poročila o plačah v javnem sektorju⁸⁰. Računsko sodišče je leta 2020 opravilo revizijo pravilnosti finančnih operacij 13 političnih strank (za leto 2018 ali 2019) ter izreklo šest pozitivnih mnenj in sedem mnenj s pridržkom, vključno s priporočili za izboljšanje finančnih operacij in povečanje preglednosti (npr. v zvezi s posojili, prispevki)⁸¹.

Leta 2020 so bila sprejeta etična pravila za poslance. Kolegij predsednika Državnega zbora je pristojen za spremljanje izvajanja etičnega kodeksa⁸² in lahko v primeru kršitev

---

⁷⁷ Pobudi Komisije za preprečevanje korupcije, 20. maj 2021.

⁷⁸ Komisija za preprečevanje korupcije je na primer 12. maja 2021 zaključila postopek v zvezi s plačanimi zunanjimi dejavnostmi predsednika Računskega sodišča, pri čemer ni ugotovila kršitev ZIntPK. Poleg tega je odločila, da stranski prihodki predsednika Računskega sodišča ne pomenijo pridobitne dejavnosti v njegovem imenu in da ni nasprotja interesov. Glede domnevnega dovoljenja, na katero sta se sklicevala nekdanji predsednik Komisije za preprečevanje korupcije in sedanji predsednik Računskega sodišča, je Komisija za preprečevanje korupcije izjavila, da kljub temu, da takega dokumenta nima, ne more z gotovostjo izključiti njegovega obstoja. Komisija za preprečevanje korupcije, sporočili za medije z dne 12. in 24. maja 2021.

⁷⁹ <https://erar.si/lobiranje/>

⁸⁰ Komisija za preprečevanje korupcije, Letno poročilo 2020, 20. maj 2021.

⁸¹ Računsko sodišče, Poročilo o delu 2020, 31. marec 2021, str. 206–223.

⁸² Na podlagi 24. člena Poslovnika Državnega zbora je Kolegij predsednika Državnega zbora na 71. seji 12. junija 2020 sprejel Etični kodeks za poslanke in poslance Državnega zbora Republike Slovenije.

izreče sankcije⁸³. Od sprejetja etičnega kodeksa je bila enemu poslancu izrečena sankcija za manjšo kršitev⁸⁴.

Pravne določbe o zaščiti prijaviteljev koruptivnih ravnanj sicer obstajajo, vendar se še ne izvršujejo učinkovito. Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije vsebuje poglavje, namenjeno izključno zaščiti prijaviteljev koruptivnih ravnanj. Vendar število prijav in zahtev za zaščito v skladu z zakonom ostaja majhno⁸⁵. Čeprav zakon določa možnost imenovanja oseb, ki se jim prijavi neetično ali nezakonito ravnanje v javnih institucijah, se zdi, da tovrstne uradne osebe bodisi niso imenovane bodisi niso popolnoma operativne⁸⁶. Kljub temu je bil med pandemijo na podlagi informacij, ki jih je predložil prijavitelj, sprožen vsaj en odmeven primer⁸⁷. Po mnenju državnega tožilstva se obstoječe določbe Zakona o kazenskem postopku v zvezi z zaščito prič ne morejo uporabiti za prijavitelje, če se ti štejejo tudi za osumljence (npr. v primeru korupcije).

Med pandemijo COVID-19 je bilo izvedenih več ukrepov za oceno, preprečevanje in odvratanje tveganja korupcije, zlasti na področju javnega naročanja. Komisija za preprečevanje korupcije je med pandemijo COVID-19 izdala vrsto smernic za odkrivanje in odvratanje tveganja korupcije, zlasti v zvezi s postopki javnega naročanja. Računsko sodišče je na zahtevo Državnega zbora pripravilo nacionalno revizijsko poročilo o nabavi medicinske opreme za COVID-19, ki je bilo objavljeno februarja 2021. Ugotovitve so razkrile 13 primerov suma korupcije, ki so bili nato posredovani državnemu tožilstvu. Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil je leta 2020 poročala o nekaterih primerih kršitev postopkov javnega naročanja, zaradi česar so bile uvedene nove zadeve⁸⁸. Od januarja 2021 je mogoče zahtevke za revizijo postopkov javnega naročanja vložiti na spletu in tudi odločitve se objavijo na spletu⁸⁹. V zvezi s tem je Ministrstvo za javno upravo začelo postopek javnega posvetovanja o spremembi Zakona o javnem naročanju, Ministrstvo za zdravje pa je ustanovilo delovno skupino za pripravo priporočil za spremembo zakonodaje o javnih naročilih za učinkovitejšo nabavo medicinske opreme⁹⁰.

---

⁸³ V primeru manjše kršitve se poslancu izreče opomin brez javne objave, v primeru hujše kršitve opomin z objavo na spletnih straneh Državnega zbora, v primeru ponavljajoče se hujše kršitve pa opomin z objavo na spletnih straneh Državnega zbora in razglasitvijo kršitve na naslednji seji Državnega zbora.

⁸⁴ RTV, Prvi kršilec poslanskega etičnega kodeksa je Jani Ivanuša (SNS), dobil je opomin, 9. junij 2021.

⁸⁵ Komisija za preprečevanje korupcije, Letno poročilo 2020, 20. maj 2021, str. 39, in informacije, prejete v okviru obiska Slovenije.

⁸⁶ Komisija za preprečevanje korupcije, Letno poročilo 2020, 20. maj 2021, str. 37–39, in informacije, prejete v okviru obiska Slovenije.

⁸⁷ Prispevek Slovenije za Poročilo o stanju pravne države za leto 2021. Nekdanji vodja Pravne in splošne službe Zavoda Republike Slovenije za blagovne rezerve je poročal, da je minister za gospodarstvo osebno posredoval v korist pogodbe z določenim podjetjem v višini 8 milijonov EUR, postopek v zvezi s to zadevo pa poteka. OECD, Working Group on Bribery, Implementing the OECD Anti-Bribery Convention Phase 4 Report: Slovenia, 11. marec 2021, str. 12.

⁸⁸ V letu 2020 Državna revizijska komisija še ni odločila o treh takih zahtevkih za revizijo (od skupno 206 zadev), začela pa je 13 prekrškovnih postopkov. Pisni prispevek Državne revizijske komisije za revizijo postopkov oddaje javnih naročil v okviru obiska Slovenije. Glej tudi Poročilo o delu Državne revizijske komisije za leto 2020.

⁸⁹ Informacije, prejete od Državne revizijske komisije za revizijo postopkov oddaje javnih naročil v okviru obiska Slovenije.

⁹⁰ Prispevek Slovenije za Poročilo o stanju pravne države za leto 2021.

III. PLURALNOST IN SVOBODA MEDIJEV

V Sloveniji je pravni okvir za svobodo izražanja in obveščanja zagotovljen z ustavo, pluralnost medijev pa s posebno sekundarno zakonodajo. Medijski regulator, tj. Agencija za komunikacijska omrežja in storitve (AKOS), je neodvisen organ, ki je pravno in funkcionalno ločen od Vlade. V skladu s pravili o preglednosti medijskega lastništva morajo podjetja organom, pristojnim za konkurenco, prijaviti lastništvo ali vpliv upravljanja nad določenim pragom. Za znatno spremembo lastništva je potrebno tudi soglasje pristojnega ministrstva. Zakonodaja za prenos direktive o avdiovizualnih medijskih storitvah še ni sprejeta⁹¹.

Neodvisnost Agencije za komunikacijska omrežja in storitve je določena z zakonom, vendar še vedno obstajajo izzivi v zvezi z viri agencije in zavezanostjo h krepitvi njene neodvisnosti. Agenciji za komunikacijska omrežja in storitve (AKOS) so bili dodeljeni dodatni viri, da bo po prenosu direktive o avdiovizualnih medijskih storitvah lahko izpolnjevala nove naloge⁹². Vendar je treba še ugotoviti, ali dodatni viri zadostujejo, da lahko agencija v celoti izvaja širok nabor nalog, ki so ji zaupane⁹³. Zaskrbljujoče je tudi pomanjkanje varovalk pred političnim vmešavanjem⁹⁴. Orodje za spremljanje pluralnosti medijev (Media Pluralism Monitor, MPM 2021) je zato za neodvisnost in uspešnost medijskega organa ocenilo srednje tveganje⁹⁵. Status agencije AKOS ureja Zakon o elektronskih komunikacijah⁹⁶, izvršilna pooblastila agencije na področju avdiovizualnih medijev pa so urejena v Zakonu o medijih⁹⁷ in Zakonu o avdiovizualnih medijskih storitvah⁹⁸. Vlada je leta 2020 predlagala spremembe Zakona o medijih, ki naj bi bile zaključene do konca leta 2021. Predlaganje sprememb Zakona o avdiovizualnih medijskih storitvah, ki vključuje prenos direktive o avdiovizualnih medijskih storitvah, še poteka, Vlada pa namerava to dokončati do konca leta 2021⁹⁹. Junija 2020 se je začelo javno posvetovanje o spremembah Zakona o avdiovizualnih medijskih storitvah, ki so vključevale izrecno določbo o neodvisnosti agencije¹⁰⁰. Vendar sedanja različica predloga zakona, ki jo je Vlada

---

⁹¹ Slovenija se je na svetovnem indeksu svobode medijev, ki ga objavlja organizacija Reporters Without Borders (Novinarji brez meja), leta 2021 uvrstila na 36. mesto na svetu (18. mesto v EU), kar pomeni, da je padla za štiri mesta v primerjavi z lanskim letom (32. mesto). To kaže na poslabšanje svobode medijev in zaščite novinarjev v državi.

⁹² Informacije, prejete od AKOS v okviru obiska Slovenije.

⁹³ Konvergentni regulator AKOS ima naloge na področju telekomunikacij, elektronskih medijev, poštnih in železniških storitev ter je pristojen za regulacijo avdiovizualnih medijev, radijskih storitev in spletnih medijev (MPM 2021).

⁹⁴ AKOS upravljata direktor in svet agencije. Oba imenuje Vlada na podlagi izbirnega postopka, pri čemer direktorja predlaga pristojni minister. Poročilo o stanju pravne države za leto 2020, Poglavlje o stanju pravne države v Sloveniji, str. 11.

⁹⁵ 2021 Media Pluralism Monitor, country report for Slovenia, str. 11.

⁹⁶ Zakon o elektronskih komunikacijah.

⁹⁷ Zakon o medijih.

⁹⁸ Zakon o avdiovizualnih medijskih storitvah.

⁹⁹ Prispevek Slovenije za Poročilo o stanju pravne države za leto 2021.

¹⁰⁰ Predlog 39.a člena (neodvisnost agencije) (1) Agencija je organizacijsko, funkcionalno in materialno neodvisen regulatorni organ, ločen od Vlade Republike Slovenije ter od drugih javnih ali zasebnih pravnih subjektov. Agencija v zvezi z izvajanjem nalog po tem zakonu in po zakonu, ki ureja medije, ne sme zahtevati ali sprejemati navodil od drugih organov, razen kadar ti izvajajo zakonit nadzor nad delom agencije. (2) Agencija naloge po tem zakonu in po zakonu, ki ureja medije, opravlja nepristransko, pregledno ter v skladu z načeli tega zakona, pri tem pa zasleduje pluralnost medijev, kulturno in jezikovno raznolikost, varstvo potrošnikov, dostopnost, nediskriminacijo, pravilno delovanje notranjega trga in spodbujanje poštene konkurence. [...].

predložila Državnemu zboru marca 2021, takšne določbe ne vsebuje¹⁰¹. Zato je še vedno vprašljivo, ali bo zavezanost organov h krepitvi neodvisnosti agencije dejansko dosegla ta rezultat. Vlada je oktobra 2020 predlagala zakon o združitvi osmih regulatornih organov, vključno z AKOS¹⁰², v dve agenciji. Ta predlog je vzbudil pomisleke glede neodvisnosti regulatornega organa¹⁰³. Predlagani zakon aprila 2021 v Državnem zboru ni dobil podpore, zato se je zakonodajni postopek končal.

Slovenija ima posebne določbe o preglednosti medijskega lastništva, vendar še vedno obstajajo pomisleki glede učinkovitega prepoznavanja lastniških struktur. Izdajatelji ali radiodifuzne hiše morajo priglasiti vsak najmanj 5-odstotni lastniški ali upravljalški delež v podjetju¹⁰⁴. Informacije o medijskem lastništvu so objavljene v razvidu medijev, ki je javno dostopen na spletišču Ministrstva za kulturo¹⁰⁵. Vlada je julija 2020 objavila predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o medijih, ki bi okrepil ureditev preglednosti medijskega lastništva z odpravo minimalnega praga 5 %, razen za družbe, ki so organizirane kot delniške družbe¹⁰⁶. Če bo ta predlog spremembe sprejet, bo izboljšal preglednost medijskega lastništva. Vendar, kot je navedeno v MPM 2021, končni dejanski lastniki v razvidu trenutno niso vedno prepoznavni. Zato je za preglednost medijskega lastništva v Sloveniji ocenjeno srednje tveganje¹⁰⁷. V dveletni študiji, ki so jo izvedli raziskovalni novinarji, so bile ugotovljene nepregledne integrirane lastniške strukture, zlasti v primeru več kaskadnih lastnikov, zaradi česar je bilo težko ugotoviti končnega lastnika ali osebo, ki vpliva na medijsko hišo¹⁰⁸. Kar zadeva koncentracijo novičarskih medijev, Zakon o medijih določa prag več kot 20-odstotnega lastniškega deleža, da se omeji koncentracija med mediji, vendar MPM 2021 poroča o pomanjkanju podatkov in neobstoju redne analize, da bi bilo mogoče oceniti stanje¹⁰⁹.

Poroča se o primerih političnega vmešavanja v medije. MPM 2021 je za politično neodvisnost medijev v Sloveniji ocenil veliko tveganje. Izraženi so bili pomisleki glede morebitnih sprememb v zvezi s financiranjem javne radiodifuzne hiše, predvidenih v predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o medijih, in glede pritiskov na

---

¹⁰¹ Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o avdiovizualnih medijskih storitvah, 5. marec 2021. Zakon o elektronskih komunikacijah (ZEKom-1) med drugim ureja elektronska komunikacijska omrežja in storitve ter upravljanje radiofrekvenčnega spektra in vsebuje določbe, ki urejajo status AKOS v tem okviru.

¹⁰² Predlog zakona o Javni agenciji Republike Slovenije za trg in potrošnike in Javni agenciji Republike Slovenije za finančne trge, oktober 2020.

¹⁰³ 2021 Media Pluralism Monitor, country report for Slovenia, str. 12, in Agencija za komunikacijska omrežja in storitve, Predlog Zakona o Javni agenciji Republike Slovenije za trg in potrošnike in Javni agenciji Republike Slovenije za finančne trge – odziv AKOS, 2. oktober 2020.

¹⁰⁴ 12. in 14. člen Zakona o medijih.

¹⁰⁵ <https://rmsn.ekultura.gov.si/razvid/mediji>

¹⁰⁶ Spremenjeni 12. člen predloga novele Zakona o medijih.

¹⁰⁷ Poročilo o stanju pravne države za leto 2020, Poglavje o stanju pravne države v Sloveniji, str. 12.

¹⁰⁸ Pisni prispevek Združenja novinarjev in publicistov v okviru obiska Slovenije. Glej tudi Pod črto, Kdo drži informacijsko pištolo: kaj smo ugotovili v preiskavi medijskega lastništva v Sloveniji, 18. januar 2021. V primeru enega tiskanega medija študija ni mogla ugotoviti končnega lastnika. (<https://podcerto.si/povzetek-preiskave-mladina-kot-primer-ranljivosti-medijev-v-sloveniji/>). V študiji je bilo izpostavljeno tudi vprašanje vpliva lastnikov medijev – zaradi političnih ali gospodarskih interesov – na uredniško vsebino, ki je še bolj poudarjeno zaradi pomanjkanja preglednosti medijskega lastništva.

¹⁰⁹ Združevanje oglaševalske ter radijske in televizijske dejavnosti oziroma telekomunikacijske ter radijske in televizijske dejavnosti ni dovoljeno. Vlada je to težavo priznala in predlagane spremembe Zakona o medijih se bodo med drugim osredotočile na preglednost medijskega lastništva in omejevanje koncentracije v medijih.

nacionalno tiskovno agencijo, ki so po mnenju deležnikov politično motivirani¹¹⁰. Po nekaterih zamudah pri izplačilu sredstev Slovenski tiskovni agenciji (STA) za leto 2020 Urad vlade za komuniciranje (UKOM) STA ni izplačal sredstev za leto 2021¹¹¹. Na zahtevo slovenskih organov je Evropska komisija 29. aprila 2021 navedla, da je financiranje v višini 2,5 milijona EUR, ki ga je Slovenija dodelila STA za opravljanje javne službe, popolnoma v skladu s pravom EU¹¹². Vendar ta sredstva še niso bila izplačana¹¹³. Različni deležniki so izrazili zaskrbljenost glede splošnega stanja pluralnosti medijev v Sloveniji¹¹⁴.

Glede upravljanja državnih oglaševalskih sredstev ni bilo opaznega napredka. Kot je navedeno v Poročilu o stanju pravne države za leto 2020, za dodeljevanje oglaševalskih sredstev medijskim hišam s strani nacionalne, regionalne in lokalne oblasti ni preglednih in jasnih načel¹¹⁵. Glede na nedavno preiskavo¹¹⁶ in druge vire¹¹⁷ je to stanje še posebej nepregledno pri občinskih medijih. Tudi oglaševanje, ki ga izvajajo podjetja, ki so v večinski ali popolni lasti države, se zdi nepregledno, saj podjetja pogosto zavračajo izmenjavo takih informacij s sklicevanjem na pravne določbe, ki varujejo poslovno skrivnost¹¹⁸. Vlada je leta 2020 objavila priporočila za izvajanje oglaševalskih kampanj ministrstev in vladnih služb, v katerih je predlagala enakomerno porazdelitev sredstev med mediji, ne glede na njihovo uspešnost na medijskih trgih (MPM 2021). Zagotavljanje sredstev v podporo pluralnosti medijev velja za pregledno. Sredstva odobri komisija, ki jo imenuje Ministrstvo za kulturo, informacije o dodeljenih sredstvih pa so objavljene na spletiščih prejemnikov¹¹⁹.

Gospodarske razmere za medije so se med pandemijo COVID-19 poslabšale. V medijskem sektorju se je povečala gospodarska negotovost, in sicer tudi zato, ker je Ministrstvo za kulturo začasno ustavilo plačila za letni razpis za sofinanciranje medijskih vsebin, ki je bil izveden leta 2020, čeprav so bila sredstva pozneje v celoti izplačana¹²⁰. Nekateri deležniki¹²¹ so bili zaskrbljeni zaradi finančnega položaja novinarjev, zlasti zunanjih sodelavcev¹²². Sprejeti niso bili nobeni posebni ukrepi za ublažitev posledic pandemije COVID-19 za medijske hiše. Vendar so novinarji lahko dostopali do splošnih podpornih

---

¹¹⁰ Informacije, prejete v okviru obiska Slovenije.

¹¹¹ Po navedbah Vlade je UKOM junija 2021 sprejel novo uredbo o opravljanju javne službe STA, ker prejšnji zakonodajni okvir ni natančno določal, kaj zajema javna služba STA in kako se razlikuje od njene tržne dejavnosti. Vlada namerava sistem samodejnih predhodnih plačil nadomestiti s sistemom naknadnih plačil.

¹¹² Evropska komisija, Sporočilo za medije – Državna pomoč: Komisija odobrila nadomestilo v višini 2,5 milijona evrov Slovenski tiskovni agenciji (STA) za opravljanje javne službe, 29. april 2021.

¹¹³ Zaskrbljenost glede stabilnosti financiranja Slovenske tiskovne agencije so izrazili nacionalni (npr. Društvo novinarjev Slovenije) in mednarodni deležniki (npr. European Centre for Press and Media Freedom (ECPMF), European Federation of Journalists (EFJ), International Press Institute (IPI), OBC Transeuropa in Reporters Without Borders (RSF), odprto pismo z dne 16. marca 2021).

¹¹⁴ Fakulteta za medije (prof. dr. Matevž Tomšič, prof. dr. Borut Rončević, doc. dr. Nuša Erman, doc. dr. Tamara Besednjak Valič), Raziskava medijske krajine, marec 2021. Prispevek Sindikata novinarjev Slovenije za Poročilo o stanju pravne države za leto 2021, str. 1–4.

¹¹⁵ 2021 Media Pluralism Monitor, country report for Slovenia, str. 16, in Poročilo o stanju pravne države za leto 2020, Poglavje o stanju pravne države v Sloveniji, str. 12.

¹¹⁶ Pod črto, Občinska glasila: milijoni evrov javnega denarja za promocijo županov, 6. junij 2019.

¹¹⁷ Prispevek organizacije Reporters Sans Frontiers (RSF) za Poročilo o stanju pravne države za leto 2021.

¹¹⁸ Ta podjetja v državni lasti zavračajo izmenjavo teh informacij s sklicevanjem na določbe Zakona o poslovni skrivnosti.

¹¹⁹ Prispevek organizacije Reporters Sans Frontiers (RSF) za Poročilo o stanju pravne države za leto 2021.

¹²⁰ 2021 Media Pluralism Monitor, country report for Slovenia, str. 11.

¹²¹ Prispevek Združenja novinarjev in publicistov za Poročilo o stanju pravne države za leto 2021, str. 4.

¹²² 2021 Media Pluralism Monitor, country report for Slovenia, str. 13.

ukrepov Vlade¹²³. Ministrstvo za kulturo je leta 2020 na podlagi razpisa zagotovilo letna sredstva v višini 2,7 milijona EUR, da bi podprlo pluralnost medijev in raznolikost medijskih vsebin¹²⁴; vendar so deležniki izrazili nekaj pomislekov glede možnih tveganj političnega vplivanja na razdeljevanje takih sredstev¹²⁵.

Zlasti zaradi dolgotrajnih postopkov se novinarji še naprej soočajo z ovirami pri dostopu do javnih informacij in dokumentov. Pravica do obveščenosti je zapisana v ustavi in urejena v Zakonu o dostopu do informacij javnega značaja. Vendar je postopek pridobivanja javnih informacij pogosto dolgotrajen, če upoštevamo vse ustrezne organe, ki sodelujejo v njem. Medtem ko Informacijski pooblaščenec redno posreduje, kadar državna uprava novinarjem ne zagotovi dostopa do javnih informacij in dokumentov¹²⁶, ta pogosta uporaba pritožbenega sistema znatno povečuje njegovo delovno obremenitev¹²⁷. Poleg tega upravná sodišča, ki pregledujejo odločitve Informacijskega pooblaščenca, v praksi takim zadevam ne dajejo prednosti, kljub pravni obveznosti prednostnega obravnavanja¹²⁸. To je povzročilo zamude v postopkih upravnega spora, ki so primerljive z rednimi zadevami¹²⁹. MPM 2021 je zaradi pogoste zlorabe izjem od pravice do obveščenosti in dolgotrajnih postopkov za varstvo pravice do obveščenosti ocenil srednje tveganje (v MPM 2020 je bilo to tveganje majhno).

Število primerov spletnega nadlegovanja novinarjev in tožb proti njim se še naprej povečuje, fizični napadi na novinarje pa so redki¹³⁰. Svoboda izražanja in obveščanja je zapisana v ustavi, vzpostavljeni pa so tudi ustrezni pravosodni mehanizmi. Vendar je MPM 2021 za varstvo svobode izražanja ocenil srednje tveganje¹³¹. Oktobra in novembra 2020 ter februarja 2021 se je poročalo o nekaterih fizičnih napadih na novinarje na protestih; storilci so bili odkriti in proti njim poteka preiskava¹³². Na platformi Sveta Evrope za spodbujanje zaščite novinarstva in varnosti novinarjev je bilo od oktobra 2020 objavljenih 12 opozoril glede Slovenije. Opozorila se nanašajo predvsem na nadlegovanje novinarjev in tožbe proti njim¹³³. V zadnjem letu je bilo zabeleženih več primerov tožb z zastraševalnim učinkom proti

---

¹²³ Pisni prispevek Vlade v okviru obiska Slovenije in pisni prispevek Združenja novinarjev in publicistov za Poročilo o stanju pravne države za leto 2021. Opozoriti je treba, da so deležniki izrazili zaskrbljenost glede finančnega položaja zunanjih sodelavcev. Pisni prispevek Združenja novinarjev in publicistov za Poročilo o stanju pravne države za leto 2021. Kot je navedla Vlada, so v okviru splošnih podpornih ukrepov tudi samozaposleni novinarji prejeli univerzalni temeljni dohodek v višini 700 EUR mesečno, od marca 2020 do 30. junija 2021 pa so imeli, če niso delali, tudi možnost, da v celoti odpišejo svoje prispevke za socialno varnost in zdravstveno varstvo.

¹²⁴ Pisni prispevek Vlade v okviru obiska Slovenije.

¹²⁵ Informacije, prejete v okviru obiska Slovenije.

¹²⁶ Prispevek organizacije Reporters Sans Frontiers (RSF) za Poročilo o stanju pravne države za leto 2021.

¹²⁷ 2021 Media Pluralism Monitor, country report for Slovenia, str. 11.

¹²⁸ Povzetek rezultatov pregleda organizacije poslovanja Upravnega sodišča v Ljubljani in njegovih oddelkov v Mariboru, Novi Gorici in Celju, Ministrstvo za pravosodje, april 2021.

¹²⁹ Povzetek rezultatov pregleda organizacije poslovanja Upravnega sodišča v Ljubljani in njegovih oddelkov v Mariboru, Novi Gorici in Celju, Ministrstvo za pravosodje, april 2021. Opozoriti je treba, da je bila ena sodna zadeva, v kateri je bil opravljen pregled odločitve Informacijskega pooblaščenca o dostopu do informacij, starejša od dveh let.

¹³⁰ Poročilo o stanju pravne države za leto 2020, Poglavje o stanju pravne države v Sloveniji, str. 13.

¹³¹ 2021 Media Pluralism Monitor, country report for Slovenia, str. 10.

¹³² Prispevek Slovenije za Poročilo o stanju pravne države za leto 2021.

¹³³ Platforma Sveta Evrope za spodbujanje zaščite novinarstva in varnosti novinarjev – Slovenija. V času priprave tega dokumenta so se slovenski organi odzvali na pet od teh opozoril.

novinarjem in medijskim hišam¹³⁴. Primeri spletnega nadlegovanja in groženj, ki so jim izpostavljene zlasti novinarke, tudi s strani nekaterih politikov, so še vedno pogosti¹³⁵. Poleg tega številni storilci spletnih napadov ostanejo anonimni, novinarji pa spletno nadlegovanje prijavijo manj pogosto kot fizične grožnje¹³⁶. Pozitiven razvoj je, da je Vrhovno državno tožilstvo po odločbi Vrhovnega sodišča spremenilo svoje pravno mnenje o razlagi 297. člena Kazenskega zakonika¹³⁷ in omogočilo pregon kaznivih dejanj, storjenih zoper novinarje, tudi v skladu s to določbo¹³⁸.

---

¹³⁴ Council of Europe, CoE Commissioner for Human Rights issues a Human Rights Comment on SLAPPs, 27. oktober 2020.

¹³⁵ Prispevek Mirovnega inštituta v sodelovanju z Zvezo za državljanske svoboščine v Evropi za Poročilo o stanju pravne države za leto 2021; Council of Europe, Commissioner for Human Rights, Memorandum on freedom of expression and media freedom in Slovenia, 4. junij 2021; 2021 Media Pluralism Monitor, country report for Slovenia, str. 11, 20 in 22.

¹³⁶ Informacije, prejete od Vrhovnega državnega tožilstva, april 2021.

¹³⁷ Informacije, prejete od Vrhovnega državnega tožilstva v okviru obiska Slovenije.

¹³⁸ Kot je navedeno v Poročilu o stanju pravne države za leto 2020 – Poglavlju o stanju pravne države v Sloveniji, ozka uporaba kazenskega prava povzroča, da se spletno nadlegovanje ali grožnje novinarjem redko sankcionirajo. To je temeljilo na prejšnji pravni razlagi državnega tožilstva, v skladu s katero je moralo biti javno spodbujanje sovraštva „konkretno“, tj. vključevati „konkretno nevarnost za javni red in mir“, da se preganja kot kaznivo dejanje. Vrhovno sodišče je leta 2019 pojasnilo, da obstajata dva načina storitve kaznivega dejanja po 297. členu Kazenskega zakonika, in sicer (a) s spodbujanjem ali razpihovanjem sovraštva, nasilja ali nestrpnosti na način, ki lahko ogrozi ali moti javni red in mir, ali (b) z uporabo grožnje, zmerjanja ali žalitev. Navedlo je, da v primeru storitve dejanja z uporabo grožnje, zmerjanja ali žalitev ni treba, da bi prišlo do potencialnega ogrožanja javnega reda in miru. Pojasnilo pa je tudi, da pri načinu storitve, ki lahko ogrozi ali moti javni red in mir, ni nujno, da bi dejansko prišlo do neposredne ogrožitve, ampak je dovolj, da je dejanje sposobno povzročiti konkretno nevarnost. Poročilo o stanju pravne države za leto 2020, Poglavlje o stanju pravne države v Sloveniji, str. 13.

IV. DRUGA INSTITUCIONALNA VPRAŠANJA, POVEZANA S SISTEMOM ZAVOR IN RAVNOVESIJ

Slovenija ima parlamentarni sistem z nepopolno dvodomno strukturo, v kateri zakone sprejema le Državni zbor (prvi dom parlamenta) in ne tudi Državni svet (drugi dom parlamenta)¹³⁹. Zakone lahko predlagajo Vlada, vsak poslanec ali najmanj 5 000 volivcev. Ustavno sodišče opravlja naknadno oceno ustavnosti, in sicer tudi v konkretnih primerih na podlagi ustavne pritožbe. Za varovanje pravic posameznikov sta poleg pravosodnega sistema in drugih organov pristojna tudi Varuh človekovih pravic in Zagovornik načela enakosti.

Državni zbor je med pandemijo COVID-19 še naprej deloval. Aprila 2020 so bile z dopolnitvami Poslovnika Državnega zbora odpravljene ovire za spletne seje delovnih teles in Državnega zbora¹⁴⁰. Tudi zaradi teh dopolnitev je Državni zbor v letu 2020 običajno deloval in sprejel 78 zakonov, kar je primerljivo s prejšnjimi leti. Kot je bilo prikazano v Poročilu o stanju pravne države za leto 2020, se lahko zakoni sprejmejo po skrajšanem ali nujnem postopku, o čemer odloči kolegij predsednika Državnega zbora¹⁴¹. Leta 2020 je bilo 31 % vseh zakonov sprejetih po rednem postopku (30 % leta 2019), 32 % po nujnem (18 % leta 2019), 27 % pa po skrajšanem zakonodajnem postopku (31 % leta 2019). Ti podatki kažejo, da se skupni delež zakonov, sprejetih po nujnem ali skrajšanem postopku, ni bistveno spremenil. Obstajajo vprašanja v zvezi s posvetovanjem Vlade s civilno družbo o predlogih zakonov. Javna posvetovanja se bodisi sploh ne izvedejo bodisi so prekratka oziroma brez rokov za pripombe¹⁴².

Izredno stanje ni bilo razglašeno, podlaga za omejevalne ukrepe pa je bil Zakon o nalezljivih boleznih, ki je bil od začetka pandemije COVID-19 štirikrat spremenjen. Od marca 2020 do februarja 2021 so bili predvsem na podlagi Zakona o nalezljivih boleznih sprejeti številni ukrepi, ki so začasno omejili ali prepovedali gibanje, zbiranje ljudi na javnih mestih, uporabo nekaterih storitev (določene poslovne dejavnosti), javne storitve (izobraževanje, sodstvo, upravne storitve) in storitve javnega potniškega prevoza ter določili uporabo zaščitne opreme in karanteno. Ukrepi so bili večinoma sprejeti v obliki odlokov in odredb, redkeje v obliki sklepov in zakonov. Te ukrepe je običajno sprejela izvršilna veja oblasti, najpogosteje Vlada, redko pa posamezni ministri. Ustavno sodišče je 3. junija 2021 odločilo, da je del 39. člena Zakona o nalezljivih boleznih, ki Vlado pooblašča, da omeji ali prepove svobodo gibanja ali združevanja, v neskladju z ustavo¹⁴³. Večina ukrepov je bila objavljena v Uradnem listu, neobjavljene pa je Ustavno sodišče ocenilo z vidika ustavnih določb o nujnosti objave. Na podlagi zakonskih pooblastil so ukrepe sprejele tudi občine, vendar le na področju svoje pristojnosti¹⁴⁴.

Z odločbo Ustavnega sodišča je bila zagotovljena finančna neodvisnost nekaterih neodvisnih organov. Ustavno sodišče je decembra 2020 odločilo, da so deli Zakona o javnih financah v neskladju z ustavo, kolikor se nanašajo na postopek za določitev proračuna

¹³⁹ Ustavno sodišče Republike Slovenije, odločba z dne 22. oktobra 2008, U-I-295/07.

¹⁴⁰ Dopolnitve Poslovnika Državnega zbora, 7. april 2020.

¹⁴¹ V skrajšanem in nujnem postopku ni splošne razprave, druga in tretja obravnava pa se opravita na isti seji Državnega zbora. Poročilo o stanju pravne države za leto 2020, Poglavje o stanju pravne države v Sloveniji, str. 15.

¹⁴² CNVOS – Krovna mreža slovenskih nevladnih organizacij, števec kršitev resolucije o normativni dejavnosti.

¹⁴³ Ustavno sodišče je odločilo, da mora Državni zbor ugotovljeno neskladje odpraviti v dveh mesecih. Odločba Ustavnega sodišča z dne 13. maja 2021, U-I-79/20-24.

¹⁴⁴ Prispevek Slovenije za Poročilo o stanju pravne države za leto 2021, str. 30.

Državnega sveta (drugi dom parlamenta), Ustavnega sodišča, Varuha človekovih pravic¹⁴⁵ in Računskega sodišča¹⁴⁶. V tej odločbi sta bili poudarjeni finančna avtonomija in neodvisnost štirih navedenih neodvisnih organov, ustanovljenih z ustavo. Prej so ti organi svoje predloge za proračun predložili Ministrstvu za finance, ki mu ni bilo treba upoštevati predlaganega zneska. Vlada in Državni zbor morata zdaj tem organom zagotoviti proračun, ne da bi vplivala na njegov znesek.

Ustavno sodišče je povečalo svojo učinkovitost in imelo dejavno vlogo pri preizkusu ukrepov v zvezi s pandemijo COVID-19. V Poročilu o stanju pravne države za leto 2020 je bilo ugotovljeno, da se zaradi povečanja števila ustavnih pritožb zaostanek na Ustavnem sodišču še naprej povečuje, postopki pa so vse daljši¹⁴⁷. Ustavno sodišče je leta 2020 kljub velikemu povečanju števila prejetih pobud in zahtev za oceno ustavnosti predpisov (55-odstotno povečanje glede na leto 2019) ob zmanjšanju števila prejetih ustavnih pritožb (26-odstotno zmanjšanje glede na leto 2019) rešilo 26 % več zadev kot leta 2019¹⁴⁸. Prvič po letu 2015 je lahko obravnavalo skoraj vse prejete zadeve. Ker pa se je Ustavno sodišče osredotočilo na starejše zadeve, se je povprečno trajanje postopkov za oceno ustavnosti oziroma zakonitosti predpisov podaljšalo na 530 dni (leta 2019 skoraj 500 dni), ustavne pritožbe pa je Ustavno sodišče v povprečju reševalo 571 dni (leta 2019 420 dni). Od marca 2020 do junija 2021 je Ustavno sodišče prejelo 188 zadev glede ukrepov v zvezi s pandemijo COVID-19, in sicer 185 pobud in zahtev za oceno ustavnosti ter tri ustavne pritožbe; rešilo je že 123 pobud in zahtev ter tri ustavne pritožbe in izdalo štiri odločbe (eno delno)¹⁴⁹. Državni zbor je marca 2021 sprožil vprašanje nepristranskosti ustavnih sodnikov in predsednika Ustavnega sodišča pozval k razpravi o tem. Predsednik je odgovoril, da ne bi bilo v skladu z ustavo, če bi Državni zbor razpravljal o odprtih zadevah pred Ustavnim sodiščem ali če bi od predsednika pričakoval, da v zvezi z izdanimi sodbami zagovarja Ustavno sodišče ali samega sebe¹⁵⁰.

Varuh človekovih pravic je dosegel akreditacijo s statusom A in dejavno spremlja omejevalne ukrepe v zvezi s pandemijo COVID-19. Varuh človekovih pravic je januarja 2021 postal nacionalna institucija za varstvo človekovih pravic s statusom A po Pariških načelih, za pridobitev tega statusa pa si je prizadeval od leta 2015. Akreditacijski pododbor GANHRI je priporočil ustrezno formalizacijo in uporabo postopka imenovanja namestnikov ter nekatere druge izboljšave zakonodaje¹⁵¹. Varuh človekovih pravic je imel dejavno vlogo pri spremljanju ukrepov v zvezi s pandemijo COVID-19, saj je zbral vse veljavne omejevalne

---

¹⁴⁵ Prispevek Evropske mreže nacionalnih institucij za človekove pravice (*European Network of National Human Rights Institutions*) za Poročilo o stanju pravne države za leto 2021, str. 317.

¹⁴⁶ Odločba Ustavnega sodišča z dne 10. decembra 2020, U-I-474/18-17. Rok za izvedbo odločbe je 23. december 2021.

¹⁴⁷ Poročilo o stanju pravne države za leto 2020, Poglavje o stanju pravne države v Sloveniji, str. 14 in 15.

¹⁴⁸ Ustavno sodišče, Poročilo o delu 2020, 22. april 2021.

¹⁴⁹ Nerešenih je še 62 zadev, od katerih jih je Ustavno sodišče sprejelo 20, v sedmih zadevah pa je začasno ustavilo zadevne ukrepe. Pisni prispevek Ustavnega sodišča v okviru obiska Slovenije.

¹⁵⁰ Marca 2021 je bilo sporočenih nekaj nepravilnosti v zvezi s spoštovanjem nepristranskosti, ko ustavni sodniki niso predlagali svoje izločitve. Opozoriti je treba, da je bila Slovenija že pred tem pred Evropskim sodiščem za človekove pravice obsojena zaradi kršitve 6. člena Evropske konvencije o človekovih pravicah glede neizločitve ustavnih sodnikov.

¹⁵¹ Global Alliance of National Human Rights Institutions (GANHRI), Report and Recommendation of the Virtual Session of the Sub-Committee on Accreditation (SCA), 7.–18. december 2020, str. 22–24. Prispevek Evropske mreže nacionalnih institucij za človekove pravice za Poročilo o stanju pravne države za leto 2021, str. 316.

predpise ter jih na svojem spletišču predstavil na konsolidiran in berljiv način¹⁵². Prav tako je večkrat stopil v stik z izvršilno oblastjo, sodeloval pa je tudi pri pripravi ukrepov v zvezi s pandemijo COVID-19, zlasti da bi zagotovil njihovo skladnost s človekovimi pravicami in temeljnimi svoboščinami¹⁵³.

Predsednik republike je za razpravo o pravni državi sklical prvo srečanje predstavnikov zakonodajne, izvršilne in sodne oblasti. Predsednik republike je oktobra 2020 prvič priredil srečanje najvišjih predstavnikov vseh treh vej oblasti, da bi razpravljali o pravni državi in delitvi oblasti¹⁵⁴. Srečanja so se udeležili predsednik Državnega zbora, predsednik Vlade, predsednik Državnega sveta, predsednik Ustavnega sodišča, predsednik Vrhovnega sodišča, ministrica za pravosodje in generalni državni tožilec. Takšna pobuda bi lahko prispevala k spodbujanju kulture dialoga in lojalnega sodelovanja med državnimi institucijami.

Civilnodružbeni prostor se sooča z izzivi. Ocena slovenskega civilnodružbenega prostora se je decembra 2020 poslabšala na „zožen“, tudi zaradi omejitev, sprejetih za spopadanje s pandemijo, ki so vplivale na spodbudno okolje za civilno družbo¹⁵⁵. Poročalo se je o kampanjah blatenja nevladnih organizacij, ki so potekale zlasti v družbenih medijih¹⁵⁶. Varuh človekovih pravic je med pandemijo COVID-19 odkril primere zakonov, ukrepov in praks, ki bi lahko negativno vplivali na državljanski prostor in zmanjšali dejavnosti zagovornikov človekovih pravic¹⁵⁷. Opaženi so bili napadi na finančno in ekonomsko vzdržnost organizacij civilne družbe, tudi z zmanjšanjem sredstev¹⁵⁸. Zdi se, da so še posebej zaskrbljene organizacije civilne družbe, ki se ukvarjajo z migranti, medijsko pismenostjo in trgovino z ljudmi¹⁵⁹.

---

¹⁵² Prispevek Evropske mreže nacionalnih institucij za človekove pravice za Poročilo o stanju pravne države za leto 2021, str. 319, 320, 322, 334–339.

Opozoriti je treba tudi, da je Varuh človekovih pravic v zvezi s svojimi priporočili državnim organom, predvsem Vladi, pa tudi Državnemu zboru, sodiščem in drugim organom, v svojem zadnjem letnem poročilu navedel, da več kot 200 priporočil ni bilo izvedenih ali pa so bila izvedena le delno. Prispevek Evropske mreže nacionalnih institucij za človekove pravice za Poročilo o stanju pravne države za leto 2021, str. 319.

¹⁵³ Prispevek Evropske mreže nacionalnih institucij za človekove pravice (*European Network of National Human Rights Institutions*) za Poročilo o stanju pravne države za leto 2021, str. 340.

¹⁵⁴ Urad predsednika republike, Sporočilo za javnost z dne 13. oktobra 2020.

¹⁵⁵ Prispevek Agencije za temeljne pravice za Poročilo o stanju pravne države za leto 2021, Legal environment and space of civil society organisations in supporting fundamental rights Slovenia (Pravno okolje in prostor organizacij civilne družbe pri podpiranju temeljnih pravic v Sloveniji), str. 1.

¹⁵⁶ To oceno je dalo globalno združenje organizacij civilne družbe CIVICUS; ocene so razvrščene v pet kategorij: odprt, zožen, oviran, zatrt in zaprt. CIVICUS, Government continues its attack on CSOs, 4. februar 2021.

¹⁵⁷ Prispevek Evropske mreže nacionalnih institucij za človekove pravice za Poročilo o stanju pravne države za leto 2021, str. 322–324.

¹⁵⁸ Prispevek Evropskega foruma civilne družbe za Poročilo o stanju pravne države za leto 2021, str. 57.

¹⁵⁹ Prispevek Evropskega foruma civilne družbe za Poročilo o stanju pravne države za leto 2021, str. 57.

Priloga I: Seznam virov po abecednem redu*

* Seznam prispevkov, prejetih v okviru posvetovanja za Poročilo o stanju pravne države za leto 2021, je na voljo na <https://ec.europa.eu/info/policies/justice-and-fundamental-rights/upholding-rule-law/rule-law/rule-law-mechanism/2021-rule-law-report-targeted-stakeholder-consultation>.

Agencija za komunikacijska omrežja in storitve (2020), *Predlog Zakona o Javni agenciji Republike Slovenije za trg in potrošnike in Javni agenciji Republike Slovenije za finančne trge – odziv AKOS*, 2. oktober 2020 (<https://imss.dz-rs.si/IMiS/ImisAdmin.nsf/ImisnetAgent?OpenAgent&2&DZ-MSS-01/e06b8c22980ddbe01b50ba78e0ed0bfc78aa5c046805897db90c08a92ffc277a>).

Centre for Media Pluralism and Media Freedom (2021), *Media pluralism monitor 2021*.

CIVICUS (2021), *Government continues its attack on CSOs*, 4. februar 2021 (<https://monitor.civicus.org/country/slovenia/>).

CNVOS – Krovna mreža slovenskih nevladnih organizacij, *števec kršitev resolucije o normativni dejavnosti* (<https://www.cnvos.si/stevec-krsitev/>).

Council of Europe (2020), *CoE Commissioner for Human Rights issues a Human Rights Comment on SLAPPs*, 27. oktober 2020 (<https://www.coe.int/en/web/media-freedom/-/coe-commissioner-for-human-rights-issues-a-human-rights-comment-on-slapps>).

Council of Europe, Commissioner for Human Rights, *Memorandum on freedom of expression and media freedom in Slovenia*, 4. junij 2021 (<https://rm.coe.int/memorandum-on-freedom-of-expression-and-media-freedom-in-slovenia/1680a2ae85>).

Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil, *Poročilo za leto 2020*, marec 2021 (<http://www.dkom.si/mma/Letno%20poro%C4%8Dilo%20za%20leto%202020/2021040811011009/>).

Državni zbor – Kolegij predsednika (2020), *Etični kodeks za poslanke in poslance Državnega zbora Republike Slovenije*, 12. junij 2020 (https://www.dz-rs.si/wps/portal/en/Home/AboutNA/PoliticalSystem/CodeEthics!/ut/p/z1/04_Sj9CPykyssy0xPLMnMz0vMAfIjo8zivSy9Hb283Q0N3E3dLQwCQ7z9g7w8nNxDncz1w8EKnPyCTD3BCrycTAwCjfl9nYLMgwwNA030o4jRj0cBSL8BDuBooF-QGxoKAP2akyc!/dz/d5/L2dBISEvZ0FBIS9nQSEh/).

Državnotožilski svet (2021), *Izjava za javnost z dne 9. julija 2021* (https://www.drzavnotozilski-svet.si/files/Sporocila%20za%20javnost/izjava_za_javnost_ponovni_javni_poziv_evropska_delegiran_a_tozilca.pdf).

Državnotožilski svet (2021), *Izjava za javnost z dne 1. junija 2021* (https://www.drzavnotozilski-svet.si/files/Sporocila%20za%20javnost/izjava_za_javnost_evropska_delegirana_tozilca_1_6_2021.pdf).

Državnotožilski svet (2021), *Izjava za javnost z dne 17. marca 2021* (https://www.drzavnotozilski-svet.si/files/Sporocila%20za%20javnost/izjava_za_javnost_evropska_delegirana_tozilca.pdf).

European Centre for Press and Media Freedom (ECPMF), European Federation of Journalists (EFJ), International Press Institute (IPI), OBC Transeuropa in Reporters Without Borders (RSF), *Increasing Concerns for Media Freedom in Slovenia – open letter of 16 March 2021 to the President of the European Commission* (<https://www.ecpmf.eu/letter-increasing-concerns-for-media-freedom-in-slovenia/>).

European Chief Prosecutor (2021), *Statement of 9 July 2021 – European Chief Prosecutor expresses grave concerns in letter to Slovenian Minister for Justice* (<https://www.eppo.europa.eu/en/news/european-chief-prosecutor-expresses-grave-concerns-letter-slovenian-minister-justice>).

European Civic Forum, *Prispevek Evropskega foruma civilne družbe za Poročilo o stanju pravne države za leto 2021*.

Evropska komisija (2020–2021), *Pregled stanja na področju pravosodja v EU*.

Evropska komisija (2021), *Sporočilo za medije – Državna pomoč: Komisija odobrila nadomestilo v višini 2,5 milijona evrov Slovenski tiskovni agenciji (STA) za opravljanje javne službe*, 29. april 2021 (https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sl/ip_21_2041).

Evropsko javno tožilstvo (2021), *Decision of the college of the European Public Prosecutor's Office laying down rules on conditions of employment of the European Delegated Prosecutors*, 29. september 2020, spremenjeno 24. marca 2021 (https://www.eppo.europa.eu/sites/default/files/2021-04/2020.001-2021.017_Consolidated%20version-Conditions_of_employment_EDPs.pdf).

Fakulteta za medije (prof. dr. Matevž Tomšič, prof. dr. Borut Rončević, doc. dr. Nuša Erman, doc. dr. Tamara Besednjak Valič), *Raziskava medijske krajine*, marec 2021 (<https://www.gov.si/assets/ministrstva/MK/Mediji/Raziskave/Raziskava-medijske-krajine.pdf>).

Generalni državni tožilec (2021), *Izjava z dne 26. maja 2021* (<https://www.dt-rs.si/novica/izjava-generalnega-drzavnega-tozilca-rs-v-zvezi-z-zapleti-ob-imenovanju-evropskih-delegiranih-tozilcev>).

GRECO (2018), *Fourth Evaluation Round – Second Compliance Report on Slovenia on corruption prevention in respect of members of parliament, judges and prosecutors*.

Kodeks sodniške etike, januar 2017 (http://www.sodni-svet.si/images/stories/Kodeks_sodniske_etike_komentar_ang_sept_2017.pdf).

Komisija za preprečevanje korupcije (2021), *Pobudi za spremembe zakonodaje na področjih nezdržljivosti funkcij in kršitev integritete*, 20. maj 2021 (<https://www.kpk-rs.si/2021/05/20/komisija-poslala-pobudo-vladi-rs-za-ureditev-podrocja-nezdruzljivosti-funkcij/>).

Komisija za preprečevanje korupcije (2021), *Sporočilo za medije z dne 12. maja 2021* (<https://www.kpk-rs.si/2021/05/12/zakljucen-postopek-glede-opravljanja-dodatne-funkcije-predsednika-racunskega-sodisca/>).

Komisija za preprečevanje korupcije (2021), *Sporočilo za medije z dne 24. maja 2021* (<https://www.kpk-rs.si/2021/05/24/odziv-komisije-na-neresnicne-navedbe-predsednika-vlade-rs/>).

Komisija za preprečevanje korupcije (2021), *Letno poročilo 2020*, 20. maj 2021 (<https://www.kpk-rs.si/kpk/wp-content/uploads/2021/05/LP2020K.pdf>).

Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo ter Odbor za pravosodje (2020), *Sklep z dne 14. decembra 2020* (<https://imss.dz-rs.si/IMiS/ImisAdmin.nsf/ImisnetAgent?OpenAgent&2&DZ-MSS-01/023d7b90349185ac0481b2f0152cdab68a31a350e8e41d9c682e5a9557483895>).

Odločba Ustavnega sodišča z dne 13. maja 2021, *U-I-79/20-24* (<https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2021-01-1842?sop=2021-01-1842>).

Odločba Ustavnega sodišča z dne 7. januarja 2021, *U-I-246/19-41* (<http://www.us-rs.si/documents/e8/cc/u-i-246-194.pdf>).

OECD, Working Group on Bribery (2021), *Implementing the OECD Anti-Bribery Convention Phase 4 Report: Slovenia* (<http://www.oecd.org/daf/anti-bribery/slovenia-phase-4-report-en.pdf>).

Pod črto (2019), *Občinska glasila: milijoni evrov javnega denarja za promocijo županov*, 6. junij 2019 (<https://podcrto.si/obcinska-glasila-milijoni-evrov-javnega-denarja-za-promocijo-zupanov/>).

Pod črto (2021), *Kdo drži informacijsko pištolo: kaj smo ugotovili v preiskavi medijskega lastništva v Sloveniji*, 18. januar 2021 (<https://podcrto.si/kdo-drzi-informacijsko-pistolo-kaj-smo-ugotovili-v-preiskavi-medijskega-lastnistva-v-sloveniji/>). V primeru enega tiskanega medija študija ni mogla ugotoviti končnega lastnika. (<https://podcrto.si/povzetek-preiskave-mladina-kot-primer-ranljivosti-medijev-v-sloveniji/>).

Policija (2020), *Sporočilo za javnost z dne 12. oktobra 2020* (<https://www.policija.si/medijsko-sredisce/sporocila-za-javnost/sporocila-za-javnost-gpue/106125-vodenje-nacionalnega-preiskovalnega-urada-prevzela-petra-grah-lazar>).

Policija (2020), *Sporočilo za javnost z dne 29. julija 2020* (<https://www.policija.si/medijsko-sredisce/sporocila-za-javnost/sporocila-za-javnost-gpue/105138-vodenje-nacionalnega-preiskovalnega-urada-prevzema-uros-leposa>).

Policija (2020), *Sporočilo za javnost z dne 6. maja 2020* (<https://www.policija.si/medijsko-sredisce/sporocila-za-javnost/sporocila-za-javnost-gpue/103938-z-danasnjim-dnem-vodenje-nacionalnega-preiskovalnega-urada-prevzema-igor-lamberger>).

Predlog zakona o Javni agenciji Republike Slovenije za trg in potrošnike in Javni agenciji Republike Slovenije za finančne trge, oktober 2020 (<https://imss.dz-rs.si/IMiS/ImisAdmin.nsf/ImisnetAgent?OpenAgent&2&DZ-MSS-01/21024926aeb618d716140c6a87e8aff098c26f9b6636ec77aab7a78b2d61b2f>).

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o avdiovizualnih medijskih storitvah, 5. marec 2021 (https://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/zakonodaja/izbran!/ut/p/z1/04_Sj9CPykssy0xPLMnMz0vMAfjjo8zivSy9Hb283Q0N3E3dLQwCQ7z9g7w8nAwsnMz1w9EUGAWZGgS6GDn5BhsYGwQHG-pHEaPfaAdwNCBOPx4FUfiNL8gNDQ11VFQEAAXcoa4!/dz/d5/L2dBISEvZ0FBIS9nQSEh/?uid=271348B1463CE206C125868F004621DE&db=pre_zak&mandat=VIII&tip=doc).

Računsko sodišče (2021), Poročilo o delu 2020, 31. marec 2021 (<https://www.rs-rs.si/o-racunskem-sodiscu/institucija/porocila-o-delu/porocilo-o-delu/porocilo-o-delu-2020/>).

RTV, *Prvi kršilec poslanskega etičnega kodeksa je Jani Ivanuša (SNS), dobil je opomin*, 9. junij 2021 (<https://www.rtvlo.si/slovenija/prvi-krsilec-poslanskega-eticega-kodeksa-je-jani-ivanusa-sns-dobil-je-opomin/583591>).

RTV, *Tarča: Pravosodje po meri politike*, 3. junij 2021 (<https://4d.rtvlo.si/arhiv/tarca/174780634>).

Sodba Upravnega sodišča z dne 22. julija 2014, *UPRS sodba I U 971/2014* (<https://www.sodisce.si/usrs/odlocitve/2012032113072659/>).

Sodni svet (2021), *Izhodišča sprememb in dopolnitev zakonskih določb, ki urejajo disciplinske postopke zoper sodnike*, 4. marec 2021 (<http://www.sodni-svet.si/doc/disciplinski-organi/Izhodi%C5%A1%C4%8Da%20sprememb%20in%20dopolnitev%20zakonskih%20dolo%C4%8Db,%20ki%20urejajo%20disciplinske%20postopke%20zoper%20sodnike.pdf>).

Transparency International (2021), *Corruption Perceptions Index 2020*.

Urad predsednika republike, *Sporočilo za javnost z dne 13. oktobra 2020* (<https://www.up-rs.si/up-rs/uprs.nsf/objave/BACCA0465CF406E7C125860000437951?OpenDocument>).

Ustavno sodišče (2021), *Poročilo o delu 2020*, 22. april 2021 (https://www.us-rs.si/wp-content/uploads/2021/04/RSUS_LetnoPorocilo_2020.pdf).

Vlada Republike Slovenije (2021), *Končno poročilo o izvajanju Programa Vlade Republike Slovenije za krepitev integritete in transparentnosti 2017–2019*, 21. april 2020 (<https://www.gov.si/novice/2020-04-21-vlada-sprejela-koncno-porocilo-o-izvajanju-programa-vlade-republike-slovenije-za-krepitev-integritete-in-transparentnosti-20172019/>).

Vlada Republike Slovenije (2021), *Prispevek Slovenije za Poročilo o stanju pravne države za leto 2021*.

Vrhovno državno tožilstvo (2021), *Skupno poročilo za leto 2020*, april 2021 (<https://www.dt-rs.si/files/documents/Letno%20poroc%CC%8Cilo%20DT%20za%20leto%202020.pdf>).

Vrhovno sodišče (2020), *Odredba predsednika Vrhovnega sodišča*, 13. november 2020 (https://www.sodisce.si/mma_bin2.php?nid=2020111317045458&static_id=2020111316572262).

Vrhovno sodišče (2020), *Objava z dne 17. avgusta 2020* (<https://www.sodisce.si/vsrs/objave/2020102013485087/>).

Vrhovno sodišče (2021), *Prispevek Vrhovnega sodišča za Poročilo o stanju pravne države za leto 2021*.

Priloga II: Obisk Slovenije

Deležniki, s katerimi so se službe Komisije virtualno sestale aprila 2021:

- Ministrstvo za pravosodje
- Ministrstvo za javno upravo
- Ministrstvo za kulturo
- Generalna policijska uprava (Sektor za gospodarsko kriminaliteto) in Nacionalni preiskovalni urad (NPU)
- Ustavno sodišče
- Vrhovno sodišče
- Sodni svet
- Računsko sodišče
- Državnotožilski svet
- Državno tožilstvo (generalni državni tožilec, Vrhovno državno tožilstvo, Specializirano državno tožilstvo)
- Komisija za preprečevanje korupcije
- Državna revizijska komisija
- Agencija za komunikacijska omrežja in storitve (AKOS)
- Varuh človekovih pravic
- Sekretariat Državnega zbora
- Združenje novinarjev in publicistov (Irena Zagajšek)
- Društvo novinarjev Slovenije
- Fakulteta za medije (red. prof. dr. Borut Rončević, red. prof. dr. Matevž Tomšič)
- Sindikat novinarjev Slovenije
- Pod črto
- Transparency International Slovenija
- Mirovni inštitut
- Krovna mreža slovenskih nevladnih organizacij (CNVOS)
- Slovensko sodniško društvo
- Odvetniška zbornica

* Komisija se je na več horizontalnih srečanjih sestala tudi z naslednjimi organizacijami:

- Amnesty International
- Center for Reproductive Rights
- CIVICUS
- Civil Liberties Union for Europe
- Civil Society Europe
- Conference of European Churches
- EuroCommerce
- European Center for Not-for-Profit Law
- European Centre for Press and Media Freedom
- European Civic Forum
- European Federation of Journalists
- European Partnership for Democracy
- European Youth Forum
- Front Line Defenders
- Human Rights House Foundation
- Human Rights Watch

- ILGA-Europe
- International Commission of Jurists
- International Federation for Human Rights
- International Planned Parenthood Federation European Network (IPPF EN)
- International Press Institute
- Netherlands Helsinki Committee
- Open Society European Policy Institute
- Philanthropy Advocacy
- Protection International
- Reporters without Borders
- Transparency International EU